

JÓESTÉT!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64--66
TELEFON : 20-61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
Főlelős szerkesztő: MAYER ANTAL

CLUJ, 1938 VII. ÉVFOLYAM
JANUÁR 30.
26. SZÁM

Vasárnap

Hetenként lesznek kötelesek

az iparvállalatok személyzeti kimutatást beérjeszteni

Tizenöt párt részére állapították meg szavazójeleket a közigazgatási választásokra - Maniu kedden találkozott Vaidával és a két vezérpártja között máris jelentős közeledés tapasztalható - Választási egyezményt kötött a kormány a szászokkal

Goga elnökölt Osztrovszki szovjet követ bucsuztatására rendezett dezsónén

(BUCURESTI.) A központi választási bizottság megállapította a közigazgatási választásokra a pártok választási jeleit és sorrendjét a következő rendben. Keresztény nemzeti egység (kormány), liberálisok, nemzeti parasztpárt, Román Front, Mindent a hazáért, radikális parasztpárt, Magyar Párt, parasztpárt, németpárt, összesen 15 párt részére állapítottak meg jeleket és az utolsó helyen a szociáldemokrata párt szerepel. A központi választási bizottság a továbbiakban elhatározta, hogy a diszsidensek csoportja részére nem engedélyezi a közigazgatási választásokra való jelentkezést, mert a párt megalakulása nem felel meg a 88-938. számú törvényrendelet előírásainak.

Goga elnökölt Ostrovsky bucsuztatásán

Goga miniszterelnök Savu pénzügyminiszterrel Predealra utazott és csak kedden tér vissza a fővárosba.

A miniszterelnök tegnap a távozó Ostrovsky bukaresti követ tiszteletére a külügyminisztériumban rendezett dezsónén elnökölt, amelyen a kormány részéről Potarca, Calinescu, Radulescu-Mehedinti és Savu miniszterek, továbbá Flondor, a királyi udvar marsallja, Motas tábornok, hadseregfelügyelő stb. vettek részt. Goga beszédében utalt arra, hogy Románia mindig a természetes határok elve alapján állott és ezen az alapon igyekezett növelni barátainak számát, anélkül azonban, hogy bármit is engedne a maga természetes igényeiből. Ostrovsky válaszában köszönetét fejezte ki a román kormánynak, hogy a munkájában támogatta őt és kijelentette, hogy a román kormány mindig számíthat a szovjetre a béke fenntartására irányuló munkájában. Ostrovsky este elutazott Varsóba, onnan pedig Moszkvába folytatja útját.

Választási egyezmények

A Timpul jelentése szerint a kormány és a szászok között a választási egyezés létre jött. A szászok küldöttségét dr. Hans Otto Roth vezetésével Goga miniszterelnök tegnap kihallgatásán is fogadta. A megegyezést ez alkalommal kötötték meg ugyanolyan alapon, mint a liberálisokkal és 12 helyet kapnak a törvényhozásban. A kormány és a Iorga pártja közötti választási megegyezést egy Cuza és Iorga közötti újabb tanácskozás után ma kötötték meg, amikor a jelölési helyeket is meg-

állapítják. A kormány és az Averescu-párt közötti választási megegyezés azonban nem tulságosan valószínű.

Ujabb rendeletek

(BUCURESTI.) Tegnap megjelent a törvényrendelet, amely módosítja a legfelsőbb oktatásra vonatkozó törvényt

a tanári képesítési vizsgákra vonatkozóan (examen de capacitate). Eszerint a román nyelvből és történelemből ilyen vizsgákra kizárólag román eredetű jelöltek jelentkezhetnek.

A munkaügyi minisztérium arra vonatkozóan adott ki rendelkezést, hogy a nyilvános jellegű helységek (üzemek) szolgálatában nem lehet tartani külföldi alattvalókat és zsidókat pincérek gyanánt.

Az iparügyi minisztériumban bizottság alakult az iparvállalatok ellenőrzésére, amelyek a jövőben kötelesek lesznek hetenként kimutatásokat beérjeszteni a bizottsághoz

személyzetükről és táviratilag jelenteni minden kötelékükben történt változást. A szövetkezeti minisztérium a magkivitelű társaságok románosítására vonatkozó lehetőségeket tanulmányozza. A kormány pedig azt tervezi, hogy Turnu Magurele környékén az áradások által csaknem mindig elöntve tartott 20 ezer hektárnyi földet gyapott-termelésre alkalmas területté fog tenni s ezen a területen állandóan gyapottot fognak termeszteni. Tervezi a kormány azt is, hogy a jövő héten Bukarestben nagy választási propaganda-gyűlést tart. A

A Tempo híradásai

A Tempo jelentése szerint a tőzsdéken bizonyos lassu megszilárdulás tapasztalható, ami a Jegybank határozott fellépésének tulajdonítható. Ugyancsak a Tempo írja:

Az utóbbi napokban annak híre járt, hogy a kormány az állampolgársági felülvizsgálat lezajlásáig nem engedné meg zsidóknak az ország területéről való távozását, hogy mint román állampolgárok utlevéllel utazhassanak el. Kormánykörökből ezt a híradást megcáfolják. A kormány egyáltalán nem gátolja meg a zsidóknak, hogy utlevéllel elhagyják az országot.

Értesüléseink szerint azonban Ausztria s Magyarország még átutazási jelleggel

Porunca Vremii szerint

a szepművészeti és kultuszminisztérium azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy miképpen lehet eltávolítani a színházak és román operák kötelékéből az idegen elemeket. A munkaügyi minisztérium pedig kiáltványt készül kiadni az országhoz, főleg pedig a munkássághoz, amelyben hangsúlyozni fogja, hogy orvosolni igyekszik a sérelmeket, főleg az etnikai származású román munkásság érdekeit fogják előmozdítani. A kiáltványt rövidesen közrebocsátják. A pénzügyminiszter rendelkezést adott ki arra utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy igyekezzenek fokozni az adóbejárást és gondoskodjanak a bevételek állandóságának biztosításáról. Ionescu tábornok a CFR igazgatóságának elnöke, körrendeletet adott ki, amelyben

a minisztertanács határozatára utalva megtiltja a vasuti személyzetnek, hogy a választási propagandában részt vegyen.

Az öt kilón aluli postacsomagok ügye

A CFR iverigazgatósága egyébként közölte a pénzügyminisztériummal, hogy

a posta igazgatósággal egyetértésben elhatározta, hogy miszerint az öt kilón aluli súlyú postacsomagokat nem a vasut, hanem a postahivatalok útján fogják ezentúl továbbítani

és a posta monopóliumot kap e szolgáltatási ágak megszervezésére és ellátására.

sem fogadják most be a zsidókat. Ez a hír azonban megerősítést igényel.

Osztrák-román kereskedelmi tárgyalások

Február elején a kormány tárgyalásokat kezd egy osztrák küldöttséggel a Románia területén fiókokkal rendelkező osztrák cégek kettős megadóztatásának elkerülésére. Az egyezményt a többi országokkal fennálló hasonló megállapodások tekintetbe vételével kötik meg.

Nagy tevékenységet fejtenek ki az ellenzéki pártok

(BUCURESTI.) A nemzeti parasztpárt a Mindent a hazáért! párt és a Román Front a központi választási bizottsághoz kért inteztek, amelyben

javasolják, hogy a megyei és községi választásokra a jelölési sorrendet így állapítják meg. III. hely Nemzeti parasztpárt, IV. Román Front. V. A Mindent a hazáért párt. A kérés a három párt közötti megegyezés alapján történt. A Tempo úgy tudja, hogy

Maniu és Codreanu között a választási egyezmény a legközelebbi napokban létrejön. A vaidistáknak a Nemzeti parasztpártba való visszatérésére vonatkozó tárgyalások is eléggé előrehaladtak és azokat mindkét részről kedvezően fogadják, csak maga Vaida tanusit még bizonyos ellenállást.

A nemzeti parasztpártnak mára tervezett vezetőségi ülését bizonytalan időre elhalasztották. A Populáru úgy tudja, hogy Maniu és Vaida kedden alálkoini fognak egymással és ez alkalommal sok minden vitás kérdést tisztáznak. A Román Front egyébként cáfolja, hogy választási egyezményt kötött volna a H. csoportbeliek pártjával, vagy az agrárpárttal. A Porunca Vremii viszont azt állítja, hogy a H. csoport, a Román Front és Dobrescu politikai pártja között valóban folynak bizonyos együttműködési tárgyalások.

Ami a három ellenzéki pártnak a központi választási bizottsághoz intézett beadványát illeti, a jelölési sorrend négváltoztatása tekintetében úgy tudják, hogy a bizottság azt az elvet tenné nagáéva, hogy a választási sorrend a közigazgatási választásokon ugyanaz legyen, mint a törvényhozási választásokon.

A liberálisok tegnap szintén nagyjelentőségű megbeszéléseket folytattak Dinu Bratianunál és a tanácskozásokban többek között Bratianu György, Tatarescu, Franasovici és mások vettek részt. A pártklubban is voltak megbeszélések, amelyekben a tagozati vezetők, továbbá azok a listavezetők vettek részt az egész országból, akik egyben nem tagozati vezetők is.

Még mindig folynak az ádáz küzdelem Teruel körül

(HENDAYE.) (Reuter.) Teruelnél, amelyet a köztársaságiak szinte a végső erőfeszítéssel igyekeznek tartani, még mindig tombol a legelkeseredettebb küzdelem. Valencia haderői ugyanis tegnap délelőtt rajtaütés szerű ellentámadással igyekeztek elveszített állásaikat visszafoglalni és miután ez nem sikerült, háromórás pergőtűz után megismételték a kísérletet. A nemzetiek sámancai jelentés szerint ezt is megkísérelték.

Erős repülőtevékenység

(HENDAYE.) (Reuter.) A tiszta, napütéses időben erősen megélenkült a repülőtevékenység, mely mindkét részről több légitámadásban nyilvánult meg.

Madrid állandó ágyutüzben
(HENDAYE.) (Reuter.) A spanyol főváros most már több, mint 48 órája állandó ágyutüzben áll, ami óriási károkat okoz az épületekben. A madridi jelentések beszámolnak arról, hogy alig van épület és egész házsorok fekszenek romokban. Igen nagy természetesen a halálos áldozatok száma is.

Válság veszélye fenyegeti a Népszövetséget

Sürgős reformok azonnali megvalósítását követelik az Oslo-államok - Kiüritett nyugati határzónáját a Szovjet - Sulgosan bántalmazták a nankingi amerikai nagykövetség titkárát - Internálótáborokat létesítenek Braziliában - Berlin, Róma és Tokió között szorosabbra fűzik a kapcsolatokat - Harmadik napja ágyutüz zúdul Madridra

(GENF.) (Reuter.) A Times diplomáciai levelezője szerint a 100-ik ülészekkel szemben eddig megnyilvánult érdeklődés váltotta fel. Kiderült ugyanis, hogy ezen a jubiláris ülészekon nem kisebb kérdés merült fel, mint az, hogy **szébbomoljék-e az intézmény, vagy együtt maradjon továbbra is, más szóval egyszerűen a „lenni, vagy nem lenni” felett kell dönteni.**

A nehézségeket a kis államok okozták, azok, amelyek eddig Anglia és Franciaország minden kívánságát szó nélkül helyeselték. Ezek voltak Svédország, Norvégia, Dánia, Hollandia és Finnország, szóval az Oslo-államok. Ezek az angol és francia szempontból rendkívül értékes szövetségesek azonban most megunva a sorozatos kudarcokat és az állandó eredménytelenséget

egyhanguan a sürgős reformokat követelik és pedig elsősorban is ezeket.

Tovább bonyolódott a helyzet azáltal, hogy Hollandia, Belgium, Dánia, Svédország, Lengyelország, Románia és Jugoszlávia Olaszországgal szembeni viszonyuk „szabályozását”, illetve népszövetségi elismerését sürgetik és végül, hogy

Magyarország és Ausztria sürgetik a kisebbségi kérdés gyökeres és azonnali megoldását.

A nehézségeket a Times szerint nem is ezek a kívánságok okozzák, hanem a mögöttük fekvő hátsó gondolat, illetve fenyegetés, hogy

amennyiben ez állandóan hangoztatott kérések, amelyek az utolsó ülészekon folyamán egyre többször felszínre kerültek, nem teljesítik, nevezett államok levonják a következményeket és egyszerűen kilépnek az együttesből.

Eden és Delbos főtörökvése most az, hogy ezeknek a kívánságoknak teljesítési határidejét meghosszabbítsák és pedig anélkül, hogy az elégtelenség tüntető jelleggel megnyilvánulhassék. Hogy ez a terv mennyiben sikerül, azt a közel jövő fogja megmutatni, de sok reményt nem fűz ma már senki a sikerhez. Ugyancsak Genfből jelentik, hogy a tanács azon határozata, amely Magyarországot a pénzügyi ellenőrzés alól feloldotta, egyhangú volt.

Westman svéd megbízott ugyanis eladta, hogy Magyarország pénzügyi helyzetében az utolsó 6 év óta állandóan javulás tapasztalható. Míg ugyanis 1930-31-ben még 120 millió pengő volt a hiány, addig ez 1932-33-ban 18 millióra, 1933-34-ben 6 millióra csökkent és 1935-36 és 37-ben már jelentős többlettel záródott a költségvetési éve, miért is javasolja az ellenőrzés megszüntetését.

Ezután történt meg az indítvány feletti szavazás, amelyet a tanács vita nélkül elfogadott. Szintén Genfből közlik, hogy tegnap

Eden és Micescu külügyminiszterek között hosszú megbeszélés volt, mely kizárólag a romániai zsidóság helyzetéről szólt. Erről a megbeszélésről nem adtak ki hivatalos jelentést ugyan, de beavatottak tudni vélik, hogy Eden felvilágosításokat kért a petícióban foglalt állításokra és a való helyzetre vonatkozólag. Svájci lapok megerősítésre szoruló hírei szerint a kérdést ötös külön bizottság elé utalják.

Hosszabb eszmecsere-t folytattak ezután a keleti helyzetéről

Eden, Delbos, Litvinov és Wellington Koo, de ezekre vonatkozólag kijelentették, hogy érdemleges álláspont elfoglalásáról és közös fellépés megindításáról egyelőre nem volt szó, mert Anglia és Franciaország be akarják várni a további fejleményeket.

A genfi légkör, amint a Havas iroda is közli, általában továbbra is feszültnévevezhető. Dánia kiküldötte ugyanis kijelentette, hogy az ugynevezett kis, semleges államok szilárd elhatározása, hogy ezuttal dűlőre viszik a reformok ügyét és vagy-vagy elé állítják a változásokkal mereven szembehehelyezkedő Londont és Párist. Arról azonban, hogy Franciaország ez ellenzéki magatartás miatt

talán felbontaná a francia-orosz katonai szövetséget, szó sincs és az nem egyéb, mint egyoldalú elképzelés.

Lengyelország is...

(VARSÓ.) A külügyi költségvetési vita során Senbeck, a külügyminiszter helyettese, kijelentette, hogy miután a lengyel lakosság számára semmiféle ki-

Braziliában is felállították a gyűjtőtáborokat

(RIO DE JANEIRO.) (Reuter.) Vargas elnök rendeletére Minas Geraesben tizenhat gyűjtőtábort állítottak fel a nem kívánatos baloldali elemek összegyűjtésére. Amint a rendelet hangoztatja, elsősorban is a kommunisták kerülnek fogságba. Ugyancsak Rio-de Janeiroból érélyesen cáfolják azt a hírt, mintha a kormányzat engedélyt adott volna a szabadkőműves páholyok újboli megnyitására.

Hirota külügyminiszter szenzációs bejelentése

(TOKIO.) (Reuter.) A japán felsőház tegnapi ülésén Hirota külügyminiszter bejelentette, hogy

Olaszország, Németország és Japán között rövid időn belül a kommunista-ellenes egyezményen messze túlmenő megállapodás fog létrejönni.

A bejelentés világszerte óriási meglepetést és különösen Londonban hallatlan izgalmat keltett. Hirota szavaival kapcsolatban berlini hivatalos körök kijelentették, hogy célját nem ismerik, mert Tokió és Berlin között erre vonatkozólag megbeszélések nincsenek, sőt még kezdeményező diplomáciai lépések sem történtek.

Repülő-kiképző tanfolyamokat állított fel Kinában a szovjet

(TOKIO.) (Reuter.) A Domei iroda biztos értesülése alapján közli, hogy a Szovjet Kinában több helyen repülő-kiképző tanfolyamokat állított fel, ahol orosz műszaki tisztek vezetése alatt tanulja a kínai ifjúság a repülés gyakorlati tudományát.

Moszkva kiüriteti a határvidékeket

(VARSÓ.) Az Express Poranni híradása szerint a szovjet rendszeresen távolítja el a lakosságot a határmenti vidékekről, amelyeket valóságos pusztaságokká akar átalakítani. A határvidékek lakóit az ország belsejébe telepítik és így teremtenek egy 50 kilométer mélységű 75 ezer négyzetkilométer kiterjedésű jórészt kiüritett területi öve-

Ezt a szén kávéskannát a születésnapomra kaptam

és mivel a kanna nagyobb, több kávét tudok főzni, mint ezelőtt. Ez nagyon fontos, mert az egészséges Kathreiner-ből és a Valódi Franck-ből készített kávé annyira fűlik, hogy szívesen iszunk többet belőle. Azt nyugodtan meg lehet tenni, mert a Kathreiner-rel készített kávé teljesen ártalmatlan és nagyon olcsó!

vándorlási lehetőség nem áll rendelkezésre, szükség van, hogy az ország a legerélyesebben védekezze a bándorlás, de főképpen a zsidóbándorlás ellen. A további vita során nemzetvédelmi szempontokból elhatározták, hogy a hadfelszerelési költségeket jelentősen emelni fogják.

Diktatura Görögországban

(LONDON.) A Reuter athéni értesülése szerint a Metaxas kormány diktatúrát akar bevezetni Görögországban és pedig a legerélyesebb alakban. A sajtó egy része a kérdéssel igen ideges hangon foglalkozik, míg másik része azt írja, hogy a belpolitikai helyzet feszültsége kivételes intézkedéseket tesz szükségessé.

zetet, amelyről 2-3 millió ember akar-

nak az ország belsejébe áttelepíteni.

Ujabb súlyos amerikai-japán incidens

(WASHINGTON.) Nankingban az amerikai követség titkárát egy japán katona bántalmazta. Az ügy miatt Washingtonban érélyes diplomáciai fellépésre készül Tokióban Ujabb jelentés szerint Rooseveltnek a kongresszushoz intézett felirata értelmében

a nemzetvédelmi kiadásokat jelentősen emelni fogják.

Többek között közel 70 új hadihajót és segédhajót építenek, számos repülőgép anyahajót, ezer repülőgépet és a hadsereg létszámát emelni akarják.

Ujabb 4 milliárd yen hadiköltségekre

(TOKIO.) (Reuter.) A japán hadvezetőség azon elhatározása, hogy a hadműveleteket tovább folytatja, úgy látszik, komoly, mert a tegnapi minisztertanács újabb 4 milliárd yen befektetésre szánta el magát. Ezzel kapcsolatban a sajtó egyre hangosabban követeli, hogy a külügy egy esetleges diplomáciai tárgyalás megkezdésekor ezeknek a rendkívül költségeknek megtérítését hangsúlyozza, mert a japán közvélemény soha nem egyezne bele egy olyan japán-kínai békébe, amely nem biztosítja a kiadások teljes megtérítését.

Megerősítik a santungi kormányzó kivégzésének híreit

(LONDON.) (Reuter.) Han-Fu-Csu tábornok kivégzésének híreit most már a kínai hivatalos körök is megerősítik. Eszerint a tábornokot Hankauban a hadbíró Csang-Kai-Sek által jóváhagyott ítélete alapján nyilvánosan kivégezték.

Két millió font értékű ezüstpénzt szállították át Plymouthból Londonba

(LONDON.) (Reuter.) A „Ranpura” gőzös értékes rakományát tegnap teljes egészében átszállították Londonba. A

legnagyobb tétel volt az a pénzküldemény, amely 2 millió font értéket képvisel és amelyet egy detektívvel és katonákkal megrakott különvonat vitt a kikötőből az angol fővárosba.

Konoye szerint hiba volt Suyetsugu nyilatkozatát közzétenni

(TOKIO.) (Reuter.) A japán felsőház legutóbbi ülésén szóváltotték Suyetsugu tengernagy belügyminiszter ismeretes nyilatkozatát, mely a kifogást tévő szónokok szerint a legnagyobb ellenszenvet váltotta ki Japán iránt. Konoye herceg szerint a nyilatkozat közzététele a „Kaizo” lap által valóban a legnagyobb „hadműveleti” hiba volt és ezért a kormány gondoskodni fog arról, hogy ilyesmi a jövőben meg ne történhessék.

Gazdasági bojkottot követel a Labour Party

(LONDON.) (Reuter.) Az angol munkáspárt egy csoportja felkereste Chamberlain miniszterelnököt és kérte, hogy mondják ki a japán-ellenes gazdasági bojkottot. A miniszterelnök a kérést visszautasította.

Kiáltvány a hadsereghez

(TOKIO.) (Reuter.) A japán külügyminiszter kiáltványban figyelmeztette a hadsereget az elkövetkező nehéz napokra.

A háborút — hangzott a kiáltvány — a ránk kényszerített viszonyok miatt tovább kell folytatni. A japán nemzet szánit kipróbált hadseregének haláltmevgető hűségére és áldozatkészségére, mert csak ennek árán lehet kivívni a végső győzelmet és a becsületos békét Ázsiában.

Százötven nehéz bombavetőt helyezett üzembe a szovjet Kinában

(TOKIO.) (Reuter.) A Domei távirati iroda közli, hogy a szovjet eddig beigazolhatólag 150 nehéz bombavető repülőgépet helyezett üzembe Kinában, amelyből azonban a japán vadászgépek és légháritók eddig hetvenet lelőttek.

Megélénkültek a küzdelmek a Tientsin-Fukau szakaszon

(PEKING.) (Reuter.) Több napi pihenő és átcsoportosítás után a Tientsin-Fukau szakaszon ismét megélénkültek a harcok, mert a japán haderők ezen a szárnyon ismét offenzívába lendültek.

Kialakult a portyarendszer a sárga harctereken

(PEKING.) (Reuter.) A kínai haderők Csang-Kai-Sek rendeletére áttértek az ugynevezett portyarendszerre, amely abból áll, hogy kisebb, maximum 1500 emberből álló osztagok zavarják állandóan és rajtaütésszerű támadásaikkal a japán csapatokat. Ez a módszer a technikailag nagy fölénnyben lévő japánok ellen állítólag kitűnően bevált.

Deák Ferenc

Ezelőtt 62 esztendővel, 1876 január 28-án este háromnegyed 11 órakor hunyta le örök álmra szemeit Deák Ferenc, az osztrák-magyar kiegyezés megalkotója. Az a kibékülés, amelyet ő létrehozott Ausztria és Magyarország között, kétségtelenül új korszakot jelentett mindkét ország életében. Deák Ferencet egész élete, természete, türelmes és megértő egyénisége egyformán a béke szolgálatára készítette fel. Halálának 62-ik évfordulója alkalmával hálás kötelességünk megemlékezni magyar népünk eme nagy vezetőjéről, aki igazán a béke és a békességet szolgálta.

Deák Ferenc 1803 október 17-én született a zalamegyei Söjtör községben Családja régi magyar köznemesi család volt, amelynek őse Deák Mihály, katonai érdemeiért kapta nemesi oklevelét 1665-ben Lipót királytól. A kis Deák Ferenc tehát a múlt század magyar köznemesi társadalmában nőtt fel. A magyarságnak ez a rétege mindig különös érdeklődést tanúsított a jog, a törvények iránt. Ezért érthető, ha a már kiskorában arvaságra jutott Deákot rokonai a jogi pályára szánták. Így végezte el a győri jogakadémiát, hol négy évig tanult. De nem akart ügyvéd lenni. Inkább gazdálkodással foglalkozott, majd pedig megyei hivatalnok lett. Hire, tekintélye folyton növekedett. 1833-ban már országgyűlési képviselőnek választották. Ettől kezdve egyike volt a legkitűnőbb magyar jogászoknak. Sohasem cselekedett olyasmit, amit jogtalannak vagy igazságtalanságnak tartott. 1843-ban megyéjének nemessége durva korcsfogatással küzdött a választáson Deák megválasztása érdekében. Mikor aztán a választás tényleg az ő javára dőlt el, Deák visszautasította az eredményt és nem volt hajlandó elvállalni a képviselői kötelességet. Később sem tért le az igazság- és jog utjáról. Mikor 1848-ban úgy látta, hogy a magyarság az osztrákok elleni küzdelemben letér a jog útjáról, visszavonult a politikától. A szabadságharc második felében és az osztrák elnyomatás idejében keidai birtokán gazdálkodott. Csak akkor tért vissza a politikai életbe, amikor a kibékítés pillanatát elérkezettnek látta.

A kibékítésre az osztrákoknak is, magyaroknak is egyformán szükségük volt. Az 1848-49-es szabadságharcot ugyanis az osztrákok orosz segítséggel leverték s azután minden eszközt felhasználva a magyarok megtörésére és elnémetesítésére. A hivatalokba mindenütt németeket és csehek ültettek. A magyarság vezetőit bebörtönözték, vagy száműzésre ítélték. A szabadságharc irányítóit halálra ítélték és kivégezték. A magyar művelődési mozgalmakat eltiltották. A magyar újságokat ellenőriztették. A magyarságot igyekeztek gazdaságilag tönkretenni.

Ezt a politikát majdnem 20 évig folytatták a magyarsággal szemben. De be kellett látni, hogy nem vezet célhoz. Az elnyomott magyar nép nyíltan nem tudott ellenállni, de semmiben sem segített az osztrák államot. Ausztria pedig nagy nehézségekkel küzdött. Tartományait elszedték, a háborúkban pedig seregeit megverték. Az osztrák császár akkor belátta, hogy érdeke a magyarsággal való kibékülés. Így remélhetette birodalmának belső megerősödését. Ezért vette szívesen Deák Ferenc békítő munkáját. A kibékülés 1867-ben meg is történt. Ausztria és Magyarország kibékültek és egymással perszonál-unióban egyesültek. Így tehát az osztrák császár egyúttal magyar király is lett s így került sor 1867-ben I. Ferenc József magyar királlyá való koronázására.

A két népnek: az osztrákoknak és magyaroknak kibékülése mindkettőnek nagy erőgyarapodást jelentett. Hogy aztán később ez a kibékülés nem járt azokkal az előnyökkel, amelyeket várni lehetett, az elsősorban Deák Ferenc korai halálának tulajdonítható. Ha tovább élt volna, az osztrák-magyar viszony egészen másképp alakult volna.

Ő volt korának legtisztább jellemű politikusa. Mikor a magyar nemzet a kiegyezésért nemzeti adományt akart neki megszavazni, Deák ezt az eszmét

877 gyermeket oltott be vörheny ellen a város egészségügyi hivatala

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város egészségügyi hivatala a napokban elrendelte a két évet betöltött gyermekek vörheny ellen való beoltását.

A védőoltások első része kedden és szombán folyt le a városháza tanács-termében.

Az öreg városháza sok vihart átélt falai nem láttak annyi sirást, mint ezeken a napokon.

A város minden részéből 877 gyermek vonult fel,

szülőik kíséretében és amikor átlépték a komor tanácssterem küszöbét, az apróságja, mint egy adott jelre, sirásra görbült és egymást tullicitálva adtak hangot nem tetszésüknek. Amikor azonban

megtörtént az oltási művelet, még nagy könnycseppek csillogtak a szemekben, de az arcok már mosolyogtak. Az apróságok diadalmasan kiállották az első csatát.

A második oltás február 15-én és 16-án, a harmadik pedig március 1—2. napjain lesz.

A főorvosi hivatal kéri a szülőket hogy akik nem tettek eleget a felhívásnak s az első oltásra nem vitték el gyermekeiket, hogy

feltétlenül jelentkezzenek a következő oltási napokon, tekintve, hogy az egészségügyi törvény szigorú büntetéseket ír elő a hanyag szülőkkel szemben.

Allami kezelésbe kerül a felosztott temesvári Lloyd Társulat 22 millió lejes vagyona

(TIMISOARA-TEMESVÁR.) A Bánffyvárosában több, mint hetven évvel ezelőtt alakult meg a Lloyd Társulat amelyet annak idején kereskedők és iparosok létesítettek szakmai érdekük védelmére, a kari együttérzés ápolására és a kereskedelmi forgalom elősegítése érdekében. A nemes célkitűzésre való tekintettel

Temesvár akkori polgármestere a Lloyd Társulat részére ingyen telket adományozott,

amelyen a város központjában fel is építették a modern Lloyd-palotát. Néhány évvel ezelőtt — mint megirtuk — mozgalom indult meg, amely kifogásolta

a Lloyd Társulat eltér működésének eredeti irányonalaitól és különösen a Lloyd Társulat kebelében működő választott bíróság tevékenységét kifogásolták. Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium éppen ezért hivatalos uton arra kérte a temesvári tör-

vényeszeket, hogy semmisítse meg a Lloyd Társulat évtizedek óta élvezett jogi személyiségét, vagyonát pedig nyilvánítsa állami tulajdonnak.

A temesvári törvényt a lefolytatott vizsgálat alapján meg is fosztotta a Lloyd Társulatot jogi személyiségétől és elrendelte a Lloyd Társulat felosztását. Felszámolóknak dr. Cornel Grosfocanu, dr. Ion Dobosan volt temesvári polgármestereket nevezték ki, akik több mint három hónapi munka után most befejezték a felszámolási eljárást, melynek során

a Lloyd Társulat vagyonát 22 millió lejre értékelték. Ez a vagyonállomány most a román állam tulajdonába megy át.

Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium még nem döntött, hogy milyen közelekre használja fel a temesvári Lloyd Társulat állami tulajdonba átment vagyonállományát.

Születés, halálozás és házasságkötés terén a magyarság vezet Kolozsváron

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Vlad Petre városi főorvos egészségügyi közlönyének januári számában Kolozsvári város múltév szeptemberhavi népmozgalmi adatairól kapunk — kissé megkéssve — bő ismertetést. A lap megállapításai szerint

a városnak szeptember elsején 103.755 lakosa volt.

Ebben az őszi hónapban 74 lélekkel szaporodott a lakosság lélekszáma, amennyiben

85 halálesettel szemben a születések száma 159 volt.

A halálozások rendjén 9 volt egyéven aluli gyermek. Házasságot szép számmal kötöttek:

174 pár lépett a „tiszteséges” emberek sorába.

16 pár pedig „megelégette” a tisztességet: elvált.

Érdekes képet mutat az adatok nemzetiségi megoldása. Születések terén a magyarság tartja a vezető helyet, szintúgy a halálozások és házasságkötések terén is. A magyarok adatai:

meghalt 49, született 72, házasságot kötött 39.

A románoké: született: 63, meghalt: 30, házasságot kötött 28.

A vegyesházasságok száma az előző hónapokkal szemben visszaesést mutat.

Mindössze 2 román férfi választott magyar nőt élettársul,

viszont 3 magyar lépett frigyre román leánnyal.

„Halott” nevében irt névtelen levéllel leplezték le a sulycs természetű visszaélések vádjával letartóztatott őrmestert

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A nagyváradi hadkiegészítő őrmestere, Herman Ioan állott ma a helyi katonai törvénytörlesztő tanácsa előtt. Az ügyész főbenjáró pünben, vesztegetés elfogadásával vádolta az őrmestert és kérte a törvénytörlesztőt, hogy erősítse meg letartóztatását. A tárgyalás folyamán kiderült, hogy a megtévedt őrmester több társá-

val egyetértve a katonai könyvecskék láttamoztatása alkalmával 50 és 60 lejelet fogadott el a felektől, akik főképpen a város munkásságának sorából kerültek ki s akik azért áldoztak arra hogy könyvecskéiket gyorsan és akadálymentesen megkapják. Mivel a katonai könyvecskék láttamoztatása ingyenes, az ottani hadtestparancsnokság

elháborodással utasította vissza. 1873-tól betegeskedett és az országgyűlésen sem jelent meg. Emiatt még képviselői napidíját sem vette fel. Ferenc József az akkori uralkodó egyszer megkérdezte tőle: van-e valami kívánsága? A felelet ez volt: „Szeretném, ha Ófelsége halá-

lom után ezt mondhatná rólam: Deák Ferenc becsületes ember volt.” A nagy magyar államférfi kívánsága teljesült mert senkit sem illetett meg jobban nálánál a „becsületes” jelző.

(B. S.)

egy névtelen levél alapján — amelynek érdekessége az, hogy azt egy halott nevében irták és a feladó címe az őrmester címét jelölték meg — megindult a vizsgálat az őrmester ügyében, akit a levél által állított vádakban részben bűnösnek is találtak.

Kolozsvárra hozták és ma került sor arra, hogy megerősítsék letartóztatását. A tárgyalás folyamán a vádlott ügyvédje az őrmester egészségi helyzetére való tekintettel szabadlábrahelyezését kérte és azon a véleményen volt, hogy a feljelentés csupán bosszu műve.

A tárgyalás érdekessége Negulescu ügyész beszéde volt, aki az őrmester fogvatartását és letartóztatásának megerősítését kérte azzal az indokkal, hogy a vesztegetések ügyében Nagyváradon még folyik a vizsgálat és a jelek szerint abban az őrmesternek több felettese is érdekelt van. Ezért szükségletlennek, sőt a vizsgálat lefolytatására nézve egyenesen veszélyesnek tartja az őrmester szabadlábrahelyezését.

Az ügyben egyébként — fejezte be beszédét az ügyész — a napokban a katonai törvénytörlesztő tagjaiból alakult vizsgáló bizottság száll ki Nagyváradra, hogy tüzetes vizsgálatot folytasson le.

A törvénytörlesztő Negulescu ügyész álláspontját fogadta el és megerősítette a vesztegetéssel vádolt őrmester letartóztatását.

Gróf Bethlen György ma beszámol Goga miniszterelnökkel folytatott tanácskozásairól a Magyar Párt elnöki tanácsának

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Magyar Párt országos elnöki tanácsa ma délután dr. gróf Bethlen György elnökössével összeült, hogy határozzon a közelebbi közelebbi, megyei és parlamenti választásokon követendő magatartás kérdésében. Az elnöki tanács foglalkozik ezután a magyarság időszerű kérdéseivel, majd gróf Bethlen elnök ad beszámolót Goga miniszterelnökkel a napokban folytatott nagyjelentőségű tárgyalásairól.

A tanácskozásokról előreláthatólag csak a késő délutáni órákban adnak ki hivatalos tájékoztatást.

Elhalasztotta a tárgyalást a katonai törvénytörlesztő a szolgálati hanyagsággal vádolt kapitány ügyében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi katonai törvénytörlesztő ma tüzte ki tárgyalásra Damian Grigore a nagyváradi 51-es gyalogezred volt kapitányának ügyét, akit szolgálati hanyagság miatt állítottak a bíróság elé a felettese. A vádirat szerint a kapitány a gondjaira bízott század felszerelési raktárának átadása alkalmával meglehetősen nagy hiányokról nem tudott elszámolni. Damian Grigore azzal védekezett, hogy ő is hiánynyal vette át a raktárt, viszont a vádirat azzal vádolja, hogy a hiányzó felszereléseket eladta. Mivel a tárgyaláson a vádlott legfőbb mentőtanuja nem jelent meg, a bíróság elhalasztotta a tárgyalást.

Folynak a tárgyalások a cukor árának leszállításáról

(BUCURESTI.) Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium nevében Gigurtu miniszter elnökletével folytatta tanácskozásait a bizottság, amelyet megpártoltak, hogy a romániai cukorgyárak képviselőivel közös egyetértésben keresse és találja meg azokat a módokat, amelyek mellett elsősorban a falusi lakosság részére a cukor ára leszállítható, olcsóbbítható volna. A folyamatban levő tárgyalások kedvezően haladnak előre, a cukorgyárak képviselői hajlandóságot mutatnak a cukor árának leszállítására. A leszállítás mértékét és az új cukorárakat közös egyetértéssel fogják megállapítani.

Gyomorégés, gyomor- máj-, epegyógyászat

ideges gyomorbagok, álmatlanság, szédülés, emésztési zavarokkal járó fejfájás, hányingernél a világhírű amerikai Gastro D. gyógyszerrel elért eredménye ket a bécsi Rockefeller intézetben (Childs Spital) végzett hosszú kísérletek után a Wiener Medizinische Wochenschrift hosszú cikkeiben méltatja.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban, drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

84 tő a vádlott gyomrában

(BUDAPEST.) Vitéz Vass Lajos büntetőbíróválasztási egyesítő most tárgyalta Bob Tibor kifutó bűnügyét, akit az ügyészség lopással vádolt meg, mert néhány nappal ezelőtt a Rottenbiller utcában egy kerékpárt ellopt. A vádlott így védekezett:

— Nemrég voltam vádlott egy másik bíró urnál, aki azonban felmentett. A toloncházba vittek, eljárás indult ellenem és tíz hónapra internálni akartak. Nagyon félttem és öngyilkosságot kíséreltem meg:

nyolcvannegy tüt nyeltem.

A kórházban megrönggzenezték, de alkalmas pillanatban megszöktem onnan. Elhatároztam, hogy csináljak valamit, nehogy visszavigyenek a toloncházba. Ezért loptam el a kerékpárt. Inkább a börtönt, mint a toloncházát.

— Hát hogy lehet az, hogy maga tükkel a gyomrában járkal? — kérdezte a bíró.

— Néha apró, szuró fájdalmakat érzek, de különben semmi bajom sincsen.

— felelte a vádlott.

Atörvényszék végül is lopás vétségében mondta ki bűnösnek és ezért negyhónapi fogházra ítélte el. Az ítélet jogerős.

Egő tüzhelybe dugta bűntetéséből kislia kezét a kegyetlen apa

(NYIREGYHÁZA.) Pédátlan kegyetlenséggel elkövetett súlyos testisértés vádjával állott Munkácsi Béla 25 éves munkás a bíróság előtt. A vádirat szerint ugyanis Munkácsi hároméves kislia öngyújtóval játszott, ami az apát annyira felbosszantotta, hogy vad dühében összekötözte a gyerek kezét, a sikoltozó kisfiút a lobogó tüzhelyhez vonszolta és két kis kezét beletette a tűzbe. A kis Munkácsi Béla pokoli fájdalmakkal járó égési sebeket szenvedett s jobb kezefele annyira összeégett, hogy egész életére nyomorék marad.

Ezt az ügyet tárgyalta Rácz István büntető egyesbíró, aki előtt a vádlott be is ismerte tettét. Ennek ellenére kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek s „csak szülői kötelességét teljesítette a vásott gyermekkel szemben.”

Ezután a kisgyermek édesanyjának kihallgatására került volna a sor, az anya azonban nem volt hajlandó tanuvallomást tenni.

Dr. Imecsfalvy Jenő ügyész vádbeszédében megállapította, hogy az igazságszolgáltatásban szinte párját ríktó esettel áll a bíróság szemben, mert egy rendes idegzetű huszonöt éves apa hasonló kegyetlenséggel még aligha büntette gyermekét. A bíróság végül is Munkácsi Bélát bűnösnek mondotta ki és háromhavi fogházbüntetésre ítélte.

Az ügyész az ítélet súlyosbitásáért felelősséget ismételt a kegyetlen apa ügyével még a felső bíróságok is foglalkozni fognak.

— Megnyílt Bay Girolamo olasz vívómester iskolája. A Jorga ucca 3. szám alatt (Generala palota) nemrég nyílt meg a kitűnő olasz vívómester, Bay Girolamo vívó és tornaiskolája. Külön gyermekcsoport: vívás és svéd torna. Hölgyeknek külön kurzus. Beiratkozni lehet ugyanott kedd, csütörtök és szombati napokon délután 4-6 óráig.

Sport

Itt a nemzeti bajnokság tavaszi mősora

Csak az első csoport sorsolását hozták nyilvánosságra eddig

(BUCURESTI.) A labdarugó szövetség intéző bizottsága tegnapi ülésén megjelölte a nemzeti bajnokság tavaszi fordulójának sorsolását. Érthetetlen okokból azonban csak az első csoport párosítását hozták nyilvánosságra. Az eredményt itt adjuk:

Február 27-én: Bukarestben: Unirea Tricolor—Rapid; Aradon: AMTE—Jiul; Temesváron: Kinizsi—Dacia Unirea; Szatmáron: Olimpia—NAC; Nagyváradon: Phönix—Victoria.

Március 6-án: Bukarestben: Unirea Tricolor—Jiul; Szatmáron: Olimpia—Victoria; Temesváron: Kinizsi—AMTE; Brailában: Dacia Unirea—NAC.

Március 13-án: Nagyváradon: NAC—Jiul; Aradon: AMTE—Rapid; Temesváron: Kinizsi—Victoria; Brailában: Dacia Unirea—Unirea Tricolor; Szatmáron: Olimpia—Phönix.

Március 20-án: Bukarestben: Rapid—Kinizsi; Kolozsváron: Victoria—AMTE; Nagyváradon: NAC—Unirea Tricolor; Brailában: Dacia Unirea—Olimpia; Petro-

zsényban: Jiul—Phönix.

Április 3-án: Bukarestben: Unirea Tricolor—Victoria; Nagyváradon: AMTE—NAC; Nagyváradon: Phönix—Dacia Unirea; Szatmáron: Olimpia—Kinizsi; Petrozsényban: Jiul—Rapid.

Április 10-én: Bukarestben: Rapid—NAC; Kolozsváron: Victoria—Dacia Unirea; Temesváron: Kinizsi—Unirea Tricolor; Nagyváradon: Phönix—AMTE; Szatmáron: Olimpia—Jiul.

Április 17-én: Bukarestben: Unirea Tricolor—AMTE; Nagyváradon: NAC—Victoria; Szatmáron: Olimpia—Rapid; Brailában: Dacia Unirea—Jiul.

Április 23-án: Bukarestben: Unirea Tricolor—Olimpia; Kolozsváron: Victoria—Rapid; Brailában: Dacia Unirea—AMTE.

Május 10-én: Bukarestben: Rapid—Dacia Unirea; Nagyváradon: NAC—Kinizsi; Aradon: AMTE—Olimpia; Petrozsényban: Jiul—Victoria; Nagyváradon: Phönix—Unirea Tricolor.

Május 15-én: Petrozsényban: Jiul—Kinizsi; Nagyváradon: NAC—Phönix.

Meglepetés az asztali tenisz VB-on:

Bellák, a favorit kiesett a további küzdelemből

(LONDON.) Az asztali teniszvilágbajnokság férfi egyes versenyének nagy meglepetése az, hogy a favoritnak tartott magyar Bellák 13:21, 19:21, 21:18, 19, 13 arányban vereséget szenvedett Mc Clure angol versenyzőtől és ezzel kiesett a további küzdelemből. A késő esti órákban még a következő mérkőzéseket játszották le: Bar-

na magyar—Bedoc francia 21:13, 14, 7. Barna—Marshall angol 21:14, 15, 5. Soós magyar—Rosen angol 21:18, 14, 18. Házi magyar—Helal egyiptomi 21:18, 18, 12. Boros magyar—Grimes amerikai 13:21, 21:19, 14:21, 21:17, 28:26.

A férfi csapat világbajnoki döntőjét hétfőre halasztották.

658.680 ember nézte végig az Angol Kupa multheti fordulójának 16 mérkőzését. A tiszta bevétel 45.622 font, vagyis 45.622.000 lej.

Spakow, a híres román ökölvívó amerikai portyára megy. Ennek során a legjobb versenyzőkkel méri össze erejét.

Létrejött a fuzói a craiovai Rovine Grivita és a Craiu Iovan csapatai között. A két csapat a jövőben FC Craiova néven fog működni.

63.000 néző befogadására kibővítik a párisi olimpiai stadiont a labdarugó bajnokság döntőjére.

Román kupa-győztes a KK-ban? A Román Kupa intéző-bizottsága tegnap este ülést tartott, amelyen kijelölte a kupa hátralevő fordulójának időpontjait. A nyolcas elődöntő: március 25-én és 27-én, a középdöntő: május 1-én és június 12-én, a döntő június 19-én lesz. A bizottság egyben úgy határozott, kéri fogja a labda-

rugószövetséget, hogy a Román Kupa győztesét osztályozza a Középeurópai Kupába.

Milliók csatáros. A Daily Mail szerint hét angol játékos ér el a 10.000 fontos (10 millió lej) értékhátárt. Ezek: Drake, Steele, Mc Culloch, Westwood, Bryn Jones, Bastin és Matthews.

Kamatozik a magyarok elleni győzelem: Angliában szívesen vennék, ha az angol főváros legközelebb Portugália válogatott csapatát látná vendégül.

Gyertyaszentelő Boldogasszony napján futják le a Románia gyorskorcsolyázó bajnokságait. Az enyhére fordult időjárás következtében a vasárnapi tervezett országos gyorskorcsolyázó bajnokságokat el kellett halasztani. Amennyiben az idő kedvezőre fordul, a nagy érdeklődéssel várt bajnokságot Gyertyaszentelő Boldogasszony napján, szerdán futják le.

Társaság

() Az Erdélyi Kárpát Egyesület 1938. január 29-én a Katolikus Kör összes helyiségeiben zártkörű turistabált rendez. A mulatság tiszta jövedelme a bukíki és tordai EKE-menedékházak berendezésének költségeit szolgálja. Kezdete este 9 órakor. Személyjegy bélélyeggel együtt 50, diákjegy bélélyeggel együtt 30 lej.

() A helyi cipész és csizmadia szindikátus folyó hó 30-án délelőtt 10 órakor rendez évi beszámoló közgyűlést tart a volt Ipari testület helyiségében, P. Carolina 5. szám. Ezután tisztelettel felkéri a szindikátusi tagokat, hogy vegyenek részt a gyűlésen. Kellő számú tag hiányában a gyűlést február 6-án tartják meg a megjelent tagok számára való tekintet nélkül. A vezetőség

() A KMSC labdarugó szakosztálya január 29-én, szombaton este 9 órai kezdettel társasvacsorát rendez a Moderne kert helyiségben, Regele Carol II. 12. sz. alatt, melyre vendégeket is szívesen lát a szakosztály vezetősége. Egy teríték 22 lej.

() A skót egyház Regalá 21. sz. tart vasárnap, 30-án angol nyelvű istentiszteletet délután 3 órakor. Rev. Th. J. Coulter.

() Tudományos gyűlés. Az Erdélyi Múzeum Egyesület Orvostudományi Szakosztálya január hó 31-én, hétfőn este 9 órakor a ref. leánygimnázium (Str. Brătianu 26.) fizika-termében (II. emelet) tartja VIII. tudományos ülését. Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Dr. Parádi Kálmán: Az allergiás megbetegedésekről. (Vetített képekkel). 3. Dr. Kelemen László: Az electrocardiographia alapfogalmai. (Sorozatos előadás II-ik része).

() A clujli zsidóiparosok aggmenháza javára a Regal Bar igazgatósága f. hó 30-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel mulattal egybekötött tea-délutánt rendez. Kéri a város társadalmát, hogy ezen a jótékony célú rendezvényen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjék.

() A helyi Katolikus Kör hagyományos farsangi estélye. A Katolikus Kör, mint minden évben, úgy az idén is megrendezi nagyszabású farsangi háziestélyét, melyet folyó évi február 26-án, a farsang utolsó szombatján tart meg a Kör Kogálniceanu 7. szám alatt levő összes helyiségeiben. Az előkészületek már javában folynak és a rendezőség mindent elkövet, hogy a Kör ezen farsangi mulatságán résztvevő tagjai és kedves vendégeik a legvidámabb hangulatban mondjanak bucsut az idei farsangi mulatozásnak.

() Az Árvalcánynevelő Otthon vezetősége a következő értesítést adta ki. Február 26-án, szombaton az Iparkamara (Albina) összes termeiben megrendezi a szokásos álarcos, jelmezes bálját. A jelmez és álarc nem kötelező. A bál egy nagy vásár keretében lesz. Máris óriási érdeklődés nyilvánul meg, visszaemlékezve a mindig nagy sikerű árvaházi jelmezbálakra. A részletekre még visszatérünk.

() Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó Átrétegező Intézet közlése. Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó Átrétegező Intézet kulturális munkája gyönyörű eredményeket mutat fel. Mind nagyobb és nagyobb kört vonz tudományos előadásaira. Városunk szellemi kapacitásai tudásuk javát, gazdag tapasztalataikat, populáris formában közvetítik a zsidó társadalom minden rétegéből rekrutálódott közönségnek. Az előadás-sorozat keretében folyó hó 30-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel dr. Becski Irén fog „A gyermeki félelem” címmel előadást tartani az Erdélyi Zsidó Árvagondozó Átrétegező Intézetének Páris 38. sz. alatti helyiségében. Az előadás vázlatja: 1. Ösztön-e a félelem? (A két főosztón: a létfontartási és fajfontartási). 2. Érintkezésben van-e a félelem az intelligenciával? 3. Félelem a láthatatlantól. 4. Félelem a reális dolgoktól a képzelés által. (Kéményseprőtől, katonától és állattól stb.). 5. Félelem az Istentől és a haláltól. 6. A félelem ellentéte; a bátorság. Az előadó kiváló szakképzettsége, a téma érdekessége előreláthatólag nagy közönséget fog vonzani. Ezért kérjük a közönséget pontos időben megjelenni. Belépőtídj nincs.

Bevezetett

férfi szabóság teljes berendezéssel átadó. Str. Reg. Maria 4. sz. Susmann.

Rádió

Január 30. VASÁRNAP.

Bucuresti. 7.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 9.55: Istentisztelet. 13: Hírek. 13.10: Dinicu zenekar. 14.10: Hírek. 15: Előadás. 18: Katona zene. 19: Előadás. 19.15: Tánclémezek. 20: Felolvasás. 20.30: Hangjáték. 22: Hírek. 22.10: Rádiózenekar. 22.30: Sportelőadás.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Egyházi ének. 12: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Szimfónikus zenekar. 14.05: Előadás. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.45: Szalonzene. 17.30: Előadás. 18: Cigányzene. 18.50: Előadás. 19.15: Dalok zongora kísérettel. 19.45: Csevegés. 20.15: Jazz hármas. 20.50: Sporteredmények. 21: Vigjáték. 22.30: Hírek. 22.55: Ökölvívók döntő mérkőzése. 23.40: Katona zene. 24.30: Zongora verseny. 1.05: Hírek.

Január 31. HÉTFŐ.

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 13: Hírek. 13.10: Lemezek. 14.10: Hírek. 15: Előadás. 17: Felolvasás. 18.17: Lemezek. 19: Előadás. Lemezek. 20.05: Rádiózenekar. 21.20: Felolvasás. 21.35: Serbescu zongora művészeti játéka. 22.10: Maruja énekes. 22.30: Hírek. 22.45: Vendégloji zene. 23.45: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éntrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13.05: Ének együttes. 13.30: Hírek. 14.30: Zenekar. 15.40: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 18: Előadás. 18.30: Hanglemezek. 19: Munkásféltóra. 19.30: Cigányzene. 20.35: Thury Zsuzsa elbeszélései. 21: Hangverseny. 22: Hírek, hanglemezek. 24: Hírek német nyelven. 24.05: Ökölvívás. 1.05: Hírek.

— Orvvadászat reflektorral. Pozsonyból jelentik: Különös orvvadászatot leplezett le a napokban egy csehslavotk fiánác. Egy éjszaka Csallóközben, Stoma környékén arra lett figyelmes, hogy egy autó, amelyen egy öttagú társaság ült, megállt az erdei uton, majd az autó reflektorát az erdőbe irányította és az erős fénytől hirtelen megvakított vadakat lelőtték. A finác feljelentése alapján csakhamar rendőrközre került az orvvadász társaság és a bíróság példás büntetést hozott. A társaság vezetőjét Prahar Ferencet kétévi fegyházra, Czerni Ottó kereskedőt hathónapi börtönre ítélte. A vadászok másik három tagját, akik közül az egyik nő, más alkalommal fogják elítélni, mert a tárgyaláson nem jelentek meg.

Hóbortos Gyula emlékére...

Vannak emberek, akik rettegnak az ölméletűektől. Vannak viszont olyanok, akik rajongva olvassák nyomtatásban a nevüket. Pülöp Gyulának, a Kővári-telep közismert hóbortos Gyulájának az volt az utolsó kívánsága, hogy ha meghalt, ha nem is ő, hanem embertársai — akik bolondul szaladnak az olcsó életörömök után és rámondják, hogy „bolond” — olvassák nyomtatásban a nevét.

Talán nem is volt bolond. A telep Landesmann Samu nevű ismert kereskedőjénél az istállóban a gerendákra akasztott függőágyban heverészve töltötte napjait, nem rohant, nem sietett, derüsen járta az uccákat és nevetett. Mi ezalatt görnyedve vontuk az életigát és lihegve rohanunk a kenyér után reggeltől-estig. Mégis ő volt a bolond? ... Megbetegedett, kórházba jutott, de kiszökött és teli tüdővel szívta a friss levegőt. Akkor halt meg, mikor a Megváltó született. A város háza Ciubrudean nevű tisztviselője, másik jó földi pártfogója állott mellette és hallgatta meg utolsó kívánságát: Gyula nekrológot követelt, Ciubrudean városi tisztviselő jóvótábjából és közbenjárására. Egy pillanatra kiemeljük tollunkat a spanyol és japán-kínai háborúk véres zűrzavaraiból, odakanyarítjuk valahová a Kővári-telep fölé és betűkből emlékoszlopot állítunk neki. Szülei, hozzátartozói pedig itt élnek Kolozsváron, elég jó módban, még temetésére sem mentek ki. Nekünk jutott az a szerep, hogy megörökítsük: legyen meg óhaja. Álljanak sirjánál fejjaként ezek a szürke betűsorok.

Minősített rablással vádolják a vakmerő uccai támadót

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi ügyész ség harmadik kabinetjében ma tartották meg a vizsgálóbírói tárgyalást Botisel Rubin kolozsvári lakos bűnügyében. Dr. Breban Emil vizsgálóbíró ismertette a vizsgálat eredményeit. Botisel ugyanis néhány hónappal ezelőtt a Consiliul National-uccában egy éjszaka álarcosan megtámadta Paravan Vasile magántisztviselőt, akit felszólított, hogy a pénzt adja át. Amikor a magántisztviselő vonakodott ezt megtenni, fojtogatni kezdte, míg az elvesztette eszméletét és ekkor kivette a zsebéből annak 300 lejét. Paravan, amikor magához tért, segítségért kiáltott. Rendőr érkezett a helyszínre, aki a támadó nyomozására indult. A Cotita-uccában találkozott Botisellel, akit azonnal gyanuba fogott, mivel az nemrég szabadult ki a vizsgálati fogságból, amit hasonló bűncselekményért töltött ki. A rendőr őrizetbe vette, bekísérte a központi rendőrségre, ahol vallatásra fogták és miután a motozás során a zsebéből előkerült a pénz is. Botisel beismerő vallomást tett. Dr. Pop Maxim ügyész minősített rablás címén javasolt vádemelést. A vizsgálóbíró most dönt a vádemelés kérdésében.

Rejtett ágyuk és gépfegyverek a hankai idegen negyedekben

(TOKIÓ.) (Reuter.) A Domei iroda jelenti, hogy a befutott hírek szerint a hankai angol, francia és orosz engedélyes területeken a kínaiak gépfegyvereket és ágyukat állítottak fel és rejtették el, amelyekkel támadták a japán repülőgépeket. A japán hadvezetőség emiatt kénytelen a jövőben az általa megtámadott városok minden részét bombázni, holott eddig csak a katonai jelentőségű negyedekre szorított.

Világrekord kísérlet

közben szörnyethalt Berndt Rosenmayer, a föld egyik legeredményesebb gépkocsi versenyzője

Halálos bukás a Frankfurt am Main-Darmstadt-i országút légörvényében - Hitler részvétávirata Rosenmayer a német nemzet halottja

(FRANKFURT AM MAIN.) (Reuter.) Az egyre nagyobb iveléssel felfelé haladó német automobil sportot a sors különös és kifürkészhetetlen akarata folytán hatalmas csapás érte. Világrekord kísérlet közben szörnyethalt ugyanis Berndt Rosenmayer, a világ egyik legeredményesebb gépkocsi versenyzője, aki aránylag fiatalon, tizennégy nemzetközi verseny győztese és több mint 15 világrekord tulajdonosa volt. Rosenmayer az Auto Union „színeinek” képviselője tegnap délelőtt a Benz Mercedes „legénységével” együtt a Frankfurt am Main-Darmstadt-i stratégiai országút egy szakaszán világrekord kísérletet végzett. Szélmentes, napfényes időben kezdték meg a kísérleteket, amelyekkel a Benz Mercedes vezetők azonban csakhamar felhagytak, mert hirtelen heves északnyugati szélvihar támadt, ami a motorok munkáját erősen befolyásolta. Rosenmayer minden figyelmét az ellenére is strathoz állott és első futásával saját 406 kilométeres óránkénti sebesség világ rekordját 418 kilométerre javította kategóriájában. A sikerült futás után panaszkodott, hogy gépét alig tudja tartani, de úgy érzi, hogy most még sokkal jobb eredményt is el tudna érni, ha még egyszer megkísérelné. A nagyszámu jelenlevő szakértők kérték, hogy térjen ki a második sors kihívás elől, de Rosenmayer ennek ellenére is starthoz állott. Amikor gépe a célegyenesbe fordult, ott ahol az országút egy viadukt alatt ha-

lad keresztül, a motor, a szakértők véleménye szerint, légörvénybe került, felemelkedett és mintegy 400 kilométeres sebességgel nekiütközött a védőfalnak, ahol roncsokra zúzódott. Rosenmayer természetesen azonnal szörnyethalt és másfélóra múlva elhunyt, amíg felismerhetlenségig összetört testét az autó romjaiból ki lehetett szabadítani. A szerencsétlenség híre villámgyorsan elterjedt a Harmadik Birodalomban, ahol osztatlan fájdalom és a külföldön mély részvétet keltett. Rosenmayer minden sikerre mellett is egyike volt a legrokonszenvesebb „nagyságoknak”, aki egyedül nemzete színeinek diadalra vitelét tűzte életcélul maga elé. Őzvegének, Beinhorn Ellynek, aki hírneves német pilóta, Hitler vezér és kancellár a következő részvétáviratot küldötte:

Enyhítse fájdalmát az a tudat, hogy férje egész életén át a német nemzet becsületéért és elismertetéséért küzdött és becsülettel halt meg, mint a harcra a maga helyén. Részvétáviratokkal halmozták el az özvegyet a német kormány többi tagjai és a német autósport reprezentánsai, de számos sürgöny érkezett a külföldi egyesületek és gyáraktól is. Rosenmayer, aki legutóbb az amerikai nagy díjat nyerte meg, a Harmadik Birodalom a maga halottjának tekinti és Frankfurt am Mainban ravataloztatta fel a nemzeti szocialista párt székházának nagytermében. Ünnepléses temetésére nagy előkészületeket tesznek.

Vasárnapi előadások

Vasárnap három előadás lesz a színházban. Délután három órakor a szociáldemokrata párt székely műkedvelőinek előadásában Géczy István egyik leg híresebb népsziműve az, Amit az erdő mesél kerül színre olcsó helyárakkal.

Szerdán este Sárgapitykés közlegény huszonötödöször

A szezon első jubiláris előadása szerdán este lesz. Huszonötödöször kerül színre Erdélyi Mihály páratlanul népszerű operettje, a Sárgapitykés közlegény. Ezt a jubileumot a színház azzal is emlékeztetése akarja tenni, hogy értékes ajándékokat sorsol ki az előadás nézői között.

Egyetlen éjszakára

Az idei szezon legnagyobb operettsikere kétségkívül Halász Imre és Losonczy Dezső Egyetlen éjszakára című újonsága, amelynek századik előadását a múlt héten ünnepelték meg. Oszatlan vélemény, hogy Halász Imre, az Egy csók és más semmi szerzője, ebben az új darabjában felülmulta önmagát is és megalkotta az utóbbi esztendő legmulatságosabb, legsikeresebb színpadi művét. Losonczy Dezső pedig olyan muzsikát szerzett a darabhoz, amely ezt a nagytehetségű komponistát egy csapásra a könnyű muzsika legelső művelőinek sorába emelte.

Hat órakor kilencedik előadása lesz a szezon legnagyobb vigjátéksikerének, az Asszonyoknak. Este kilenc órakor pedig Lehár Ferenc szép sikerrel felújított Pacsirtája van műsoron.

Nálunk jövő csütörtökön lesz az Egyetlen éjszakára bemutató előadása. Természetes, hogy a színház rendkívül áldozatkészséggel hozza ki ezt a darabot, amely kétségkívül nálunk is hosszú ideig uralni fogja a műsort. Az operett-együttes legjobb erői mindent elkövetnek, hogy az Egyetlen éjszakára előadása itt is zavartalan szórakozást hozzon a közönségnek.

Színház

Szombat d. u. 4: A mosoly országa. (Ifjúsági előadás olcsó helyárakkal.) Szombat este 9: Holnap ágyban marad. (Rendes bérlet 25. Irodalmi bérlet 14.) Vasárnap d. u. 3: Amit az erdő mesél. (Géczy István legszebb énekes népsziműve. A szociáldemokrata párt székely műkedvelőinek előadása. Olcsó helyárakkal.) Vasárnap d. u. 6: Asszonyok. (Kilencedszor.) Vasárnap este 9: Pacsirta. (Harmadszor.) Hétfő fél 9: Holnap ágyban marad. (Negyedszor.)

Kedd fél 9: Holnap ágyban marad. (Ötödöször.)

Szerda fél 9: Jubiláris előadás: Sárgapitykés közlegény. (25-ösödöször. Ajándékok, sorsolás, meglepetések.)

Csütörtök fél 9: Egyetlen éjszakára. (Halász Imre és Losonczy Dezső eddig több mint száz előadást megért legújabb zenés vigjátéka, a színházi év legnagyobb sikere. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solymosán Magda, Sándor Stefi, Czopán Flóri, Paál Magda, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, stb. Pazar, új díszletekkel, ragyogó kiállításban. Premier bérlet 26. szám.)

Kövért vagyok és ezért

Koprolt szedek
KOPROL
CSOKOLÁDE
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

Minden zacsókban van egy jubileumi pályázat szelvény.

Péntek fél 9: Egyetlen éjszakára. (Rendes bérlet 26. szám.) Szombat d. u. 5: 3:1 a szerelem javára. (Olcsó helyárakkal.) Szombat este 9: Egyetlen éjszakára. (Harmadszor.) Vasárnap d. u. 3: Az ördög mátkája. (A Székely Alkalmazottak műkedvelő társaságának énekes népszimű előadása, olcsó helyárakkal.) Vasárnap d. u. 6: Egyetlen éjszakára. (Negyedszor.) Vasárnap este 9: Egyetlen éjszakára. (Ötödöször.) Hétfő fél 9: Egyetlen éjszakára. (Hatodszor.) Kedd fél 9: Egyetlen éjszakára. (Hetedszor.) Szerdán fél 9: Egyetlen éjszakára. (Nyolcadszor.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szombat, január 29: (Iskolai matiné.) Tosca. Vasárnap, január 30: (este) Cár és az ác. Hétfő, január 31: Boccacio.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Nizzai virágok. Főszerepben: Erna Sack, a világhírű koloraturénekesnő. A többi szerepekben: Friedl Czepa, Paul Kemp.

URANIA MOZGÓ: A fekete légió. Szenzációs film az amerikai Ku-Klux-Klan titkos szervezet működéséről. Főszerepben: Humprey Boggart.

EDISON MOZGÓ: I. Szudáni őrjárat. Az angol hadsereg expedíciós filmje. II. Szőke Carmen. Főszerepben: Eggerth Martha, Leó Slezak, Ida Wüst. III. Új Híradó. Micky Maus. Jön: Strogoff Mihály.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. Az első éjszaka. Főszereplők: Paula Wessely és Rudolf Forster. Műsor előtt világhíradó

ROYAL MOZGÓ: Borneo. Izgalmas dzsungel film. Martin és Ossa Johnson utolsó expedíciója.

MUNKÁS MOZGÓ: 3, 6 és 9: Szenzációs dupla műsor: I. Csókos órák, zenés operett. Fősz.: Paul Hörbiger, Sybille Schmitz és Ida Wüst. — II. A vesztélyes kór. Társadalmi dráma. Fősz.: Lukács Pál és Magda Evans. — III. Journal.

A Milcoveanu-űgű

(BUCURESTI.) Dr. Milcoveanunak, a Keresztény Román Diákszövetség elnökének egy brassói rendőrségi közeg által történt bántalmazása ügyében az eljárás tovább folyik. A diákság vezetői úgy a kormánytól, mint Cuza miniszterelnéknél lépéseket tettek, hogy mielőbb a legteljesebb elégtételt kapják meg.

— Windsor herceg és felesége hat hónapig Versaillesben fog lakni. Párisból jelentik, hogy Windsor herceg és felesége február 6-án Versaillesbe érkeznek, ahol az egyik kastélyban rendeznek be részükre lakosztályt. A hercegi pár hat hónapig fog Versaillesbe lakni.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

JÓMEGJELÉNÉSŰ jelégére levele van, kérem sürgősen átvenni a kiadóhivatalban. (8249)

VIG jelégére levele van, sürgősen vegye át a kiadóhivatalban. (8250)

KETTESBEN jelégére levele van, vegye át a kiadóhivatalban. (8251)

ROMÁN MAGYAR nyelvet beszélő fiatal magas barna asszony, keresi azon kimondott uriember ismeretségét, aki segítségére lenne egy 1500-2000 lejes állásba juttatásáért. Leveleket „Prietenia“ jelégére a Nova könyvtárban. (P 7214)

HÁZAM van jelégére levél van a kiadóban. (P 7208)

EGY 48 éves magányos tisztességes iparosasszony megismerkedne egy idősebb nyugdíjas emberrel, házasság céljából. Leveleket a kiadóba „Magányos“ jelégére. (8269)

20 ÉVES urileány ismeretség hiányában ezúton keresem román barna urifüj ismeretségét szórakozás céljából. Leveleket „Filigram vagyok“ jelégére. (8270)

ADÁS-VÉTEL

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Háránál kaphatók. Someni, Str. Bai.

ÁLLÓ kőrifa ingaóra, szép szalonzsival és antik polifon eladók. Ugyanitt főzőkemenccét veszek. Str. Bucuresti 25. (8252)

13 HOLD gyümölcsös, 2 szoba, konyha, melléképületekkel és istállóval bérbeadó. Érdeklődni Makkay Ernő; Piața Mihai Viteazul 7. (8223)

ELADÓ egy gyermek ketrec. Cim a kiadóban. (8225)

ELADÓ új fekete selyem női ruha közép termetre, használt átmeneti kabát és kézimunka csipkék konyhába valók. Cim a kiadóban. (8227)

FEHÉR háló olcsón eladó. Str. V. Babes 11. cipésműhely. (8228)

ELADÓ Str. Grigorescu 114. számú ingatlan. Érdeklődni: dr. Ostoiu ügyvédnél, Cal. Marechal Foch 39. (8230)

ELADÓ valódi ólomkristály üvegtálcát 4x12 darab, ebédli perzsaszőnyeg. Cim a kiadóban. (8232)

KÜLÖN telek, kettő szoba, konyha, előszoba, speiz, pince melléképületekkel eladó. Str. Fierului 29. szám. Értekezni: Calea Traian 66. (8235)

BUTORAKTÁR Str. Gen. Poetas 15. sz. Mindenféle butorok nagy választékban olcsón eladók. Bizományt beraktározást vállalok. Használt butort veszek. (8236)

HA HÁZAT venni, vagy eladni akar, úgy forduljon feltétlen bizalommal hozzám, vagyis a legrégebben fennálló törvényszéki bejegyzett ingatlanforgalmi irodámhoz, jól jövedelmező bérházakkal villákkal, szép kertes családi házakkal, a város bármely részében igen nagy választékkal rendelkezem. Kamilli, Str. Baritiu 20. szám. (8237)

ELADÓ Str. Fabriciei de Zahar 38a. szemben a Javitóval egynegyed holdas házastelek, üzletnek vagy gazdálkodásra alkalmas, kedvező fizetési feltételek mellett, vagy elcserélendő más ingatlannal. Értekezni: Str. Rudeanu 20. (8238)

KERESEK megvételre tiszta faj belga és bécsi kék nyulakat. Cim a kiadóban. (8239)

KERESEK megvételre egy 1 holdas szép gyümölcsös a Kerekdombon, vagy a Donát-ut gyümölcsöseiben. Értekezni: Str. Aron Florian 18. (8241)

VADONATUJ sülyesztős Singer varrógép olcsón eladó. Str. Regală 1. (8242)

FÉRFISZABÓ és más női varrógépek olcsón eladók. Cal. Traian 51. (8243)

MODERN dió hálóberendezés eladó. Cal. Traian 26. Asztalosnál. (8203)

ELADÓ modern francia háló, rökamié, fotelek, székek minden elfogadható árré. Str. Moldovei 17. asztalosnál. (7602)

MODERN diófa kombinált szekrények sürgősen eladók. Str. Gen. Poetas 2. Asztalosműhely. (8279)

ELADÓ szalagarnitúra, Columbia-patefon, gyerekjátékok, ugyanott egy parcella olcsón eladó. Str. Avram Jancu 24. szuterin. (8257)

ELADÓ börgarnitúra, íróasztal, könyvszekrény, zsirosbödön, tükör, Str. Dorobantilor 36. (8258)

KÜLÖNFELE butorok jutányos árral eladók. Str. Iuliu Maniu 7. (T 96)

WERTHEIM vaskassza egyajtós jutányos árral eladó. Str. Iuliu Maniu 7. (T 95)

MELEGÁGYRA üveg eladó. Somlyai, Str. Iuliu Maniu 7. (T 93)

MODERN konyha eladó. Str. Preotul Opris 6. Dermatával szemben. (8263)

MINDENKI vásárolhat vagy rendelhet mérték után részletfizetésre bármilyen férficipőt. Calea Victoriei 10. (P 7195)

SAROK üzlethelyiség lakással, forgalmas helyen eladó. Str. Remus 17. (8266)

ELADÓ asztali vasmérleg 50 kgr. Str. Bucovina 36. (8273)

EGY új modern konyhaberendezés eladó Str. Preotul Opris 6. Dermatával szemben. (8275)

VESEK házat 900.000 lejig. Ajánlatok „Üzlet“ jelégére a kiadóba. (8276)

MODERN kombinált diófaszekrény, kombinált dióháló, egy alig használt festett kombinált háló eladó. Ugyanott készítettünk mindenféle butort a legszebb kivitelben. Str. Reg. Maria 51. Műasztalos. (P7212)

VESEK aranyat, ezüstöt, zálogcédulákat, magas árakat fizetek. Szilágyi ékszerész, Str. Reg. Maria 7. (P 7203)

JÓKARBAN levő, középnagyságu jég-szekrényt megvételre keresek. Cim a kiadóban. (P 7202)

ELADÓ használt szekrények, ebédasztal, nagyfiókos íróasztal, könyvespolcok, virágállvány, függőlámpa, disznó, két új rugós ágyszőnyeg. Str. Pop Reteganul 8. (P 7200)

KERÉKPÁRT veszek jókarban levőt. Str. Memorandului 24. udvaron hátul. (P7199)

ELADÓ 2 rend kevésbé használt fekete férfiföltöny. Piata Unirii 20, I. emelet Simon. (P.7197)

SZEZONBÓL megmaradt kézimunka férficipőket féláron kiárultjuk. Calea Victoriei 10. (P 7196)

MOSLÉK kapható. Cal. Reg. Ferdinand 34. földszint ajtó 6. (8288)

ELADÓ jó egerésző dakszli kutyakölykök. Str. Regina Maria 12. Bodega. (8286)

FIATAL him drótszőrű foxi, hegedű eladó. Str. Sincal 18, harmadik ajtó. (8289)

FARSANGI cikkek, álarok, lampionok, konfetti, szerpentin nagy választékban Anca könyvkereskedésében kaphatók (8292)

KOFFERT bőrből kisebbet megvételre keresek. Anca könyvkereskedése, Str. Reg. Maria 43. (8293)

EGY mély gyermekkocsi eladó Str. Mărăsesti 44. (8295)

TISZTA új frakk-föltöny eladó. Str. Bisericei Ort. 1-a (8294)

ELADÓ nagy íróasztal zöld posztóval. Str. Gh. Lazar 29. (8297)

ELADÓ vaságy, ovális asztal, székek. Str. Aron 9-a. (8298)

ÁLLAST KERES

VENDÉGLŐI főzőnő állást keres, vidékre is. Str. Pop Cicio 17. (8224)

KOMOLY pincér állást keres. Címét „Fix“ jelégére. (8256)

JOBB leány irodába jártas, gépiráshoz értő, vagy más állást elfoglalna azonnali belépésre, érdemszerinti fizetésre. Cim a kiadóban. (8284)

KEFE és ecset munkába több évi gyakorlattal azonnali belépésre állást keres. Címeket „Szakképzett nő“ jelégére kérek (8291)

ÁLLAST KAPHAT

MEGBIZHATÓ zsidóleányt felvesszünk kiszolgáláshoz és háztartásba, jó fizetéssel. Ort. kóser étkező, P. Mihai Viteazul 10. sz. (8245)

KERESÜNK perfekt román gépirót, jelenkezni lehet Str. Fierului 18. délután 1-4 óra között. Fizetés 2800 lej. (8234)

ROMÁNUL tudó fiu vagy leány bodegába felvétetik. Motilor 11. bodega. (P 7211)

ASSZISZTENSNŐT keresek orvosi rendelőbe. Cal. Reg. Ferdinand 30. II. emelet. (P 7204)

ÁLLÁSNELKÜLI uri fiatalembert keresek vidéki magánfelek látogatására. Utiköltséget én fedezem. Címeket kérem „Állandó“ jelégére a kiadóba leadni. (P 7192)

BEJÁRÓ jobb minden felvétetik. Str. N. Iorga 2. I. em. ajtó 10. (8282)

PENZTÁROSNO óvadékkal felvétetik a Herdán-féle büffébe, Str. Iuliu Maniu 1. (8296)

BEJÁRÓNÉT február elsejére keresek. Cim: Nachmanovits, Cal. Reg. Ferd. 79. (8253)

BEJÁRÓNÓT felvesszek esti alkalmazásra. Dr. Bródy Cal. Reg. Ferdinand 30. (8259)

ÜGYES üzletszerzőket, szép keresetű biztosító, Clujon új cikk bevezetésére felvessz Székely, Str. Gherescu 8. (Óvár.) (T97)

KERESÜNK megbízható 30-40 év körüli minden háztartásbeli komolyabb nőt jó fizetéssel egy öregebb pár mellé. Érdeklődni Legmann. Str. Gen. Berthelot 7. (8262)

FŐZÉSHEZ értő ügyes nő azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. (T 99)

KI vállalna gépi fehérnemű himzést re-kompenzációra. Címeket „Női ruhaszalon“ jelégére a kiadóba. (8267)

PERZSA szövőlányok felvétetek. P. Stefan cel Mare 7. Trafik mellett (8271)

NÉMET nevelőnő feltétlen megbízható azonnal felvétetik. Str. Tudor Vladimirescu 11. (8137)

KERESEK febr. 1re kóser háztartásba jólfőző szakácsnőt és egy szobaleányt. Fischer, Cal. Reg. Ferdinand 127. (T 98)

ÜGYES fiatal bejárónőt keresek, ki a főzésnél segíteni tud. Str. Regele Carol 33. (P 7213)

KERESEK üzleti szellemmel bíró egyedülálló középkorú nőt. Ajánlatok „Szorgalmas“ jelégére a kiadóban. (8277)

KÜLÖNFELEK

JELMEZKÖLCSÖNZÉS hölgyeknek vidékre is. Cluj, Str. Fântânelei 35. Jambornénál. (8226)

SZABÁSZATI szakrajz tanfolyam kezdődik miniszteri engedéllyel. Érdeklődni Gelsch Edit, v. ipariskolai tanárnőnél, Str. Regala 38. (P 7205)

ELADÓ egy kitűnő üzlet, napi tiszta 5-600 lej marad, öregség miatt átadó. Cim „Öregség“ jelégére Novába. (P 7194)

FELES társat vagy társnőt keresek Clujon egyedül álló kitűnő menetelő üzlethez. Pontos címre válaszolok. Cim „Egyedül vagyok“ a Novába. (P 7193)

KÜLÖNBÖZŐ jelmez ruhák, férfi és női estélyi ruhák kölcsönzésre kapható. Firma „Intim“ Str. Vlahuta 17. (P 7191)

20-30 EZER lejjel társulnék bármilyen üzlethez. Jelige „Biztos.“ (8255)

EGY hálószoba fényezésért férfiszabó re-kompenzációt vállal. Cim a kiadóban. (8188)

SZABÁSZATI KURZUS a Löwy Szalonzban. Cal. Reg. Ferdinand 6. emelet. (8208)

TÁRSAT keresek perzsaszőnyeg üzemhez. P. Stefan cel Mare 7. Trafik mellett. (8115)

EVŐESZKÖZ kikölcsönzés esküvőkre, bankettek. Közlelőit a Központi Szálló előtti trafikodéba. (8301)

MENNYASSZONYI fátlyat kölcsönzők. Sugár plissét és gouvret készítek, mintát adok. Plissé szalon, Cal. Reg. Ferdinand 40. (8272)

KIADÓ LAKÁS

EGY szoba, konyha, speiz kiadó. Str. Cal. vin 22. (8229)

KÜLÖNBEJÁRATU féregmentes, tiszta, butorozott szoba kiadó február 1-ére. Str. Reg. 83. Inf. No. 3. (8251)

KIADÓ 2 szoba, konyha, éléskamra stb. állomás közelében. Str. Fericei 14. (8240)

KIADÓ nagy parkettes szoba csak május 1-éig. P. Mihai Viteazul 39., háztulajnosnál. (8244)

BUTOROZOTT szoba főzőkemenccével kiadó. Str. Londrei 19., jobbra 1. (8246)

UCCAI szoba, konyha kiadó. Ugyanott két uccai szoba vizkagylóval. Str. Tudor Vladimirescu 3. (8233)

KÉT különbejáratu szoba egymásba nyíló kiadó. Piata Unirii 12. Házfelügyelőnél. (P 7174)

EGY szoba speisz kiadó, hálózati rádió olcsón eladó. Uzine Electric 13. (P7125)

KÉT fiatalember külön szobában lakást kaphat. Str. Bucuresti 22-a. (8281)

KÉNYELMESEN berendezett butorozott szoba teljes ellátással vagy anélkül két vagy három személy részére kiadó február 1-ére. Str. Amurg 18. (8300)

KIADÓ pékség üzlettel, Cal. Mănasturului 76. (P 7216)

SZÉP szoba konyha speiz, víz ben var és egy üzlethelyiség kiadó. Str. Masaryk 44. (P 7209)

KIADÓ azonnalra szép szoba magányos egyének. Piata Unirii 25. II. (P 7207)

KIADÓ májusra három szoba konyha melléképületekkel 1800 lejért. Str. Fântânelei 55. (P 7206)

TAKARITÁSÉRT, kiszolgálásért szép konyha speizből álló lakást adok gyermektelen házaspárnak, vagy egyedül álló nőnek. Petru Maior 13. sz. emelet. Megbeszélés délután. (P 7201)

SZŐBA butorozva, esetleg főzőkemenccével kiadó. Str. Margineasa 19. (P 7198)

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butorozott szoba kiadó centrum legszebb helyén Firma Intim, Str. Vlahuta. (P 7189)

KIADÓ azonnal két szoba konyha fürdőszoba. Str. Feleacului 53. (8280)

ÜZLETHELYISÉG azonnal kiadó, régi bevezetett, volt Goldfried-féle fűszerüzlet. Értekezni Excelsior étterembe. P. Gării 9. (8299)

KÜLÖNÁLLÓ HÁZASTELEK, áll 3 szoba, konyha, 2 előszoba, fürdőszoba és melléképületekből, tágas udvarral, gyümölcsös és veteményes kerttel május 1-re kiadó. Egy szoba előszobával kiadásra kiválóan alkalmas. Str. Fântânelei 37. (8285)

3 SZOBÁS komfortos lakás május 1-re kiadó. I. emelet. Str. Iuliu Maniu 24. (8290)

2 SZOBA konyha speiz olcsón kiadó. Február 1-re. Str. F. David 16. (8248)

SZOLID urileány, hivatalnoknő olcsó lakást kaphat özevgy urinónél. Szép lakásban. Cim a kiadóban. (8254)

BUTOROZOTT szoba központi fűtéssel különbejárattal kiadó. Salon Decor, Str. Neculcea 2. a Farkas cipőüzlet fölött. (8280)

KAPUALATTI butorozott szoba központban kiadó. Baron L. Pop 7. sz. (T 94)

CSINOS butorozott szoba külön bejárattal kiadó. Str. Babes 19. (8261)

KÉT szoba konyha melléképületekkel március 1-re kiadó. Cal. Decebal 16. (8264)

SAROK üzlethelyiség lakással, forgalmas helyen kiadó azonnalra. Str. Remus 17. szám. (8265)

ÜZLETBE járó leány vagy fiatalember szállást kaphat. Piata Unirii No 9. ajtó 16. (8274)

1 SZOBA konyha melléképületekkel kiadó. Str. Albinei 24. külön telek. Érdeklődni Rózsa drogéria portánál. (8278)

KÖZÉPKORU keresztény hivatalnok keres teljes ellátást becsületes özevgy aszszonyonál. Levelet „Hivatalnok“ jelégére kiadóba kérek. (8302)

Sulyos munkásszerencsétlenség történt Lugos mellett a hid építésnél

(LUGOS.) Sulyos szerencsétlenség történt a Lugos mellett elfolyó Temes folyó hidépítési munkálatainál. A folyó fölött betonhidat építenek és a munkások 50 méter magas állványon dolgoztak. Eddig ismeretlen okból az állvány össze-tört és öt munkás, akik az emelvény te-tején dolgoztak, a mélységbe zuhant.

Mendel Leonard 44 éves és Molnár Gábor lugosi munkások összetört tagokkal és belső sérüléseket szenvedve kerültek ki a romok alól. A másik három munkás könnyebb sérülésekkel uszta meg a szerencsétlenséget. A két sulyosan meg-sebesült munkást reménytelen állapotban szállították kórházba. A hatóságok folytatják a vizsgálatot a szerencsétlenség okának megállapítása érdekében.

Tífusz-bacillusokkal akarták elpusztítani hűtlen társukat a csuklyások

(PÁRIS.) A Csar-szervezet, a csuklyások — Clermont-ferrandi fegyverraktárának leleplezése alkalmából letartóztatottak egy eddig ismeretlen csuklyást, akinek vallomása élénk fényt vet azokra a vendetta-módszerekre, amelyekkel a jobboldali terrorszervezet dolgozott.

Egy eddig még ismeretlen nevű csuklyás bevallotta, hogy a múlt év februárjában a CSAR-szervezet részéről egy bacillusokkal telt tubust kapott, hogy azzal gyilkolja meg egyik társát, Sallé biztosítási tisztviselőt, aki ugyan a CSAR tagja volt, azonban vétkezett a titkos szervezet szabályai ellen. Ő lát-szatra elvállalta a megbízást, amelyet azonban nem teljesített, úgyhogy négy nappal később szemrehányást is kapott a vezetőség részéről amiatt, hogy Sallé még mindig életben van. Az ő jelenlétében adtak át ezután egy Billecocque nevű egyének egy revolvert, hogy löjje agyon Sallét.

Ennek a vallomásnak az alapján nyomozás indult Sallé után, akit meg is találtak egy svájci sanatóriumban. A megszökött biztosítási tisztviselő a kihallgatás során előadta, hogy ő a CSAR-ból már régen kilépett, de azóta nyugta nem volt,

vagy levélben fenyegették meg hallal, vagy ismeretlen emberek szölitották meg az uccai fenyegető üzenetekkel. Ezért inkább kívándorolt, majd miután beteg lett, bevonnult egy svájci sanatóriumba.

A párisi rendőrség vegyvizsgáló állomásán

megvizsgálták az ismeretlen mérget tartalmazó tubust, ahol megállapították, hogy tífusz- és paratífusz-bacillusok voltak benne.

Hírek

NAPTÁR. 1938. Január 30, Vasárnap.
Róm. kat.: Mártonka. Prot.: Martina.
Ort.: Sf. Trei Er.: Vas., Gr. si Ioan.
Izr.: 28 Sevat.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 500, félévre 260, negyedévre
135, egy hónapra 45 lej.

JÓESTÉT!

ÖSSZEILLENÉK

Férj támolyogva jön haza egy átlum-
polt éjszaka után. Nagy fölénnyel rászól,
az ágyban sémhajező feleségére.

— Sz-sz-szégyled magad, B-b-boriska!
Ki-ki-lenc óra van és te még mi-mi-mindig nem k-k-k-keltél fel?

TALÁLKOZÁS

— Jó napot, Blau ur!
— Tévedés, Grün a nevem.
— Bocsnát, színvak vagyok.

REALISTA FIATALSÁG

Nevelőnő: Most pedig Freddy, elég lesz.
Már elég csokoládé-puddingot evett.
Ha még többet eszik, elrontja a gyomrát.
Freddy (négyzetendős szöke kislíju):
Na és? Megéri!...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Január 29-én reggeltől, február 5-én reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács utca, Memorandului ut, Dr. Olariu, Regina Maria ucca; Minerva, Regele Ferdinand ut és Dr. Rusu gyógyszerára, Cipariu ucca.

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásutató intézet jelentése: Emelkedő, majd eső légnyomás, borult ég után átmeneti derülés, közben eső, inkább helyi jelleggel.

— Zsákhárások, festett zsákok, gobelin-képek, perzsafelvetők, DMC és Mez horgolócárnák, géphímzőselymek és mindenféle hasonló cikkek nagy választékban, szolid árak mellett. „Somes” rövidáru-üzletben, posta balodalán.

— Vigyázzon! Bőrt és talpat legértékesebb minőségben Kozák István bőrüzletében vásárolhat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15. Olcsó napi árak! Bőrkabát-festék is kapható.

Sisch Miklós FÉRFI SZABÓ Juliu Maniu 6

— Dr. Adorjáni Dezső ügyvédi irodáját Piața Mihai Viteazul 40. szám alatt megnyitotta.

— Nagy gyermek-rajzkiállítás városunkban. Az Uj Cimora szerkesztősége, felismerve a rajz-, kézügyességre való nevelés fontosságát, már most igyekszik a gyermekeket ilyen irányú mozgalmakban foglalkoztatni. Vidékenként és városokként nagy rajzkiállításokat rendez a kis cimborák részére. Eddig mintegy 19 vidéki s egy országos nagyszabású gyermek-rajzkiállítást rendezett városunkban. A közeljövőben, február végén, március elején a II. országos nagyszabású megrendezett vetve tervbe ugyan csak itt Kolozsváron, az Uj Cimora. A kiállítók korhatára 6—14 évig terjed. A gyerekek bármit, bármiről rajzolhatnak, festhetnek. Fő az önállóság, a festőművészekből és rajzpedagógusokból álló bíráló bizottság csak az eredeti, önállóan, minden segítség nélkül készült rajzokat jutalmazza. A nagyobb gyermekek felhasználhatják képeiket a falujuk, vagy a vidékük népszokásait, építkezését és viseletét. A rajzokon mindenesetre feltüntetendő az illető falu, vagy vidék neve, ugyszintén a kiállító neve, nem nagy terjedelmű, de erős, vastag rajzpapírra kell rajzolni. A helybéli gyermekeknek, akik a kiállításra résztvesznek, rögtönzött rajzversenyt rendez a szerkesztőség. S hogy a látogatóközönség is véleményét nyilváníthassa, a helybéli gyermekek rajzait megszámozza és a közönség szavazatai alá bocsátja. A legjobb rajzok s legötletesebb falragaszok (plakátok) jutalomban részesülnek.

— Dr. Koleszár László előadása a fájdalomcsillapításról az Erdélyi Múzeumban. Előadó bevezetésében kiemelte, hogy amilyen régi a földön az állatvilág, éppen olyan régi az állatvilágnak egy közös tulajdonsága: a fájdalomérzés. A fájdalom az egyén legfontosabb élménye. A fájdalom jelzi, hogy a testet valami veszedelem fenyegeti, figyelmeztet a betegségre és amíg nincsen gyógyulás, a fájdalom is tart. Éppen ezért a fájdalom az orvos fontos szövetségese a betegségek felismerésében és leküzdésében, mert a betegség egyik fő tünete a fájdalom. Beszél arról, hogy régebben a kínzás — tehát a fájdalom okozás — a vallás határozott eszköze volt. A régi jogszolgáltatásban a fájdalmat okozó bűntetteknek nagy jelentőségük volt. A fájdalom feltétlenül célirányos érzés, mert óvja testünket a bajtól. Erőssége nemcsak az inger fokától, hanem az illető egyéni ingerlékenységétől, tehát az alkatától is függ. A testi fájdalom az idegpályákhoz kötött jelenség, a lelki az agykéreg szüleménye: képzetekből származik. Képeken mutatta be a fájdalom keletkezését és különösen érdekes volt az a kép, amely a fájdalom bevetését a rádióval hasonlította össze. Áttért ezután a fájdalomcsillapításra, amit az orvostudomány csak 70—80 éve ismer. Szólt az ópiumról, morfiúmról és bromról. Beszél az altatás történetéről, melynek megteremtője Morton bostoni fogorvos volt, aki 1846-ban végzett először altatást éterrel. Beszámolt a legújabb fájdalomcsillapító eljárásokról a kokainnal és novokainnal végzett helyi érzéstelenítésről. „Az altatás, a helyi érzéstelenítés e két fájdalomcsillapítás iker-estivérek, melyeknek szülőanyja a fájdalom”, ezekkel a szavakkal fejezte be Koleszár dr. igen érdekes előadását, amit a szépszámu közönség nagy tetszéssel hallgatott végig.

— A Madosz vezetősége Maniuánál. Maniu péntek délelőtt kétórás kihallgatáson fogadta a Madosz vezetőséget. Jelen voltak Kurkó Gyárfás Brassóból, Rácz Gyula Biharmegyéből, illetve Bánay László és Vincze János Kolozsvárról. Maniu többek között kijelentette, hogy mindig a kisebbségek mellett is harcol és szem előtt tartja a gyulafehérvári pontok betartását. A választási harcokban a Madosz-szal egymást kölcsönösen, ugyanugy, mint az előbbi választáson, támogatni fogják. E megállapodás még csak elvileg jött létre s annak végleges aláírására Bukarestben kerül sor.

— Egy évig ült férje holtteste mellett. Newyork egyik szegénynegyedében rendőrség hatolt be Frank Cudas lakásába, akit egy év óta nem láttak a ház lakói. A nyomoruságos lakás egyik ágyán Cudas csontvázát asszott holttestét találták, rongyos takaró alatt, mellette ült özvegye, Emilia, aki előadta, hogy férje egy év óta halott. A szomszédok azt vallották, hogy éjszakánként élénk társalgást hallottak a lakásból, nyilván az özvegy beszélgetett halott férjével. Cudasné elmebetegintézetbe szállították.

— Öngyilkos lett a fiatal diák. Bukarestből jelentik: Gh. Popa Lisseanu, egy nyugdíjas tanár hetedik gimnázista fia öngyilkossági szándékából megmérgezte magát és felvágta ereit. Halála előtt csak ennyit tudott mondani: Nem történt semmi... Csak egy leány...

BONYHAY-Husipar termékei a legjobbak. Kapható minden jobb élelmiszerüzletben

— Újabb veszedelemmel fenyeget a befagyott Niagara hidjának beszakadása. A Niagara hidjának beszakadása, — mint azt már jelentettük — előbb az amerikai, majd a kanadai részen történt meg. A hid beszakadása után újabb fenyegető veszedelem lépett fel, mert a jégtorlaszok a környékbeli villamos üzemeket elsodrással fenyegetik. A leszakadt több ezer tonnás hidrészek pedig valóságos gátat alkotnak és emiatt a jégtorlódási veszély csak fokozódott. Emiatt a környék lakosságát kitelepítették és eltávolították a pusztulást kivánásian szemlélő sok ezer főnyi tömeget is.

— Leégett egy finnországi aggménház: 10 ember tűzhalált halt. Helsinkiből jelentik: Az ylaenei aggok menedékhelyén tűz ütött ki. Tíz öreg menhelyi ápoló a lángok között lelte halálát.

— Halálra ítélték egy zsidó detektívet. Jeruzsálemből jelentik: A halfaj rögtönítelő bíróság halálra ítélt egy zsidó detektívet egy arab rendőr megölése miatt. Még nem tudni, hogy az illetőt kegyelemben részesítik-e vagy sem.

— Dr. Zágoni Istvánt törölték az állampolgárok névsorából. Dr. Zágoni István volt kolozsvári hírlapírónak ügyét tárgyalta a közigazgatási tábla, akit keresete szerint indokolatlanul törölték a villamosüzem igazgatóság tancsagsági helyéről. A tegnapi tárgyaláson aztán kiderült, hogy a városi tanács belügyminiszteri rendeletre időközben dr. Zágoni István törölte a román állampolgárok névsorából is, azzal az indoklással, hogy Budapesten újságíróskodik és ezenkívül az egyik magyar minisztérium tisztviselője. Dr. Asztalos ügyvéd a közigazgatási táblának a tanács közlés alapján hozott elutasító végzését megfellebbezte azzal az indoklással, hogy dr. Zágoni István nem volt törölhető az állampolgársági listából, mert román állampolgárságáról egyáltalán nem mondott le.

— ITÉLET ELŐTT A TONEGARU-GYILKOSÁG. Tonegaru ügyvéd ügyében, aki állítólag féltékenységből agyonlőtte Stravolca nevű ügyvédét, a tárgyalás már a perbeszédéknél tart. A esküdtszék valószínűleg ma, vagy legkésőbb holnap meg is hozza ítéletét.

— 41 elítélt: 1169 évi büntetés. A varsói törvényszék most 41 zsidó vallású kommunista felett ítélt, akik között összesen 1169 évi büntetést osztott ki.

Szombat este a Bagolyvárban ingyen tombola

— Világraszoló ügy. Óriási tömegmozgalom keletkezett Dél-Afrikában — azért, mert kiderült, hogy egy londoni leány levelezést folytatott egy dél-afrikai benszülöttel, Johannesburg környékén halálosan izgulnak s tiltakozó népgyűléseket tartanak az emberek e világraszoló ügy miatt. Óriási, hallatlan, felháborító esemény, hogy egy fehér leány ennyire megfellebbezzék magáról! Ilyenre még alig volt példa a világtörténelemben. Az angol lapok meginterjuválták Miss Jenny Kemp magántisztviselőnőt, az érdekelt hölgyet. A szöke szemüveges kisasszony elmondta, hogy a benszülött személyesen nem is ismeri. Egy lelkész, egy volt misszionárius mondta neki a vasárnapi iskolában, hogy a dél-afrikai férfi szeretne egy angollal levelezni. Miss Kemp levelet irt a benszülöttnek s később, miután szívélyes levelezés fejlődött ki közöttük, elküldte a fényképét is. A botrányt az robbantotta ki, hogy a benszülött a fényképet megmutogatta ismerőseinek.

Reuter Jelenti:

(HELSINKI.) Heikin Haimo tábornokot, aki a kísérleti laboratóriumban történt robbanás folytán életét veszítette, óriási részvét mellett tegnap temették el.

(WODNIAN.) Wodnianban, délcseszenországban három gyermek korcsolyázás közben egy tóba fulladt.

(BOROVA.) Egy katonai gép gyakorlatozás közben lezuhant. Bennülői, egy ezredes, egy alezredes és két kapitány szenné égtek.

(GENOVA.) Ferencz József főherceg és felesége Genovába érkeztek.

(SZÓFIA.) A bulgár kormányválság az új kereskedelmi miniszter kinevezésével megszűnt. A zavarokat okozó hadügyminisztert lemondása után nyugdíjazták.

(BRÜSSZEL.) A rexpárt a mai napon nagy tüntető felvonulást rendez, amelyen Degrelle, a vezér beszédet is fog tartani arról, hogy Belgium megnyílni sértette meg a semlegességet akkor, amikor a köztársasági Spanyolországnak fegyvert és municiót szállított.

(BERLIN.) Január 30-án, a nemzeti szocialista uralom 5-ik évfordulóján az egész Harmadik Birodalomban nagy ünnepeket rendeznek. Reggel 8 órakor zenés ébresztő lesz, kilenckor Göbbels dr. beszél az ifjusághoz, tíz órakor Hitler kancellár előtt díszfelvonulás lesz. Este nyolckor óriási fáklyásmenet vonul végig a főváros uccáin a kancellári palota elé, utána országszerte baráti összejöveteleket rendeznek. E napon a Winterhilfswerk pénztárából 17 millió márkát osztanak ki a szegények és a sokgyermekes családok között. A birodalom már e hó 29-én este zászlódszt ölt.

(BERLIN.) Dr. Filchner, a hírneves Ázsia-kutató tegnap dr. Göbbels miniszternek beszámolt eddigi kutatásai eredményeiről.

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök a rendkívül kiéleződött angol-japán viszonyra való tekintettel weckendjét a fővárosban tölti.

(BRÜSSZEL.) III. Lipót belga király hosszú magánkihallgatáson fogadta Van Zeeland volt miniszterelnököt.

(RÓMA.) Megalakult az ubynevezett olasz-spanyol szindikátus, melynek célja az olasz-nemzeti spanyol kereskedelmi összeköttetés intenzívebbé tétele.

(BUDAPEST.) Két magyar fiatalember most érkezett haza világtöréni utjáról, melyet motorbiciklin 8 év alatt tett meg.

(RIO DE JANEIRO.) Moscatelli kapitány, aki Natalban kényszerleszállást végzett, simán megérkezett a brazil fővárosba. Visszafelé az utat Buzeo ezredessel és Mussolini Bruno hadnaggyal fogja megtenni most már megjavított gépen.

(BERLIN.) Német hivatalos helyről közlik, hogy január 30-ra nem hívják össze a Reichstagot és így Hitler kancellár várt beszéde is elmarad.

(WASHINGTON.) Az a genfi határozat, amely Magyarországot feloldja a pénzügyi ellenőrzés alól, egész Amerikában igen nagy örömet keltett. Amerikában ugyanis a Magyarországgal szemben megnyilvánuló összes akciókat rendkívül nagy figyelemmel kísérik azóta, hogy fizetési kötelezettségének pontosan eleget tesz.

(LONDON.) A vasércpiac hirtelen erősen megszilárdult, amit azzal hoznak összefüggésbe, hogy Svédország saját hadfelszerelési szükséglete miatt a kivitel erősen korlátozta.

(PRÁGA.) A csehszlovák kormány hivatalosa hosszú cikkben foglalkozik Horthy Miklós lengyelországi látogatásával, amelyet politikailag igen nagy jelentőségűnek minősít.

(BERLIN.) A német sajtó néhány időszaki lap betiltása miatt élesen támadja a csehszlovák kormányt.

(BOMBAY.) A kommunista szervezkedésből kifolyólag eddig 721 személyt tartóztattak le.

A Cluji Iparosegylet bálját február 19-én tartják

Holnap ügyben marad

Stella Adorján, Békeffy István szerzői társas cégének legújabb alkotása a könnyű fajsúlyú és pillanatnyilag szórakoztató vígjátékok közé tartozik. Szatira, de az enyhébb fajtájából, amely inkább csak tüneti jelenségeket rögzít meg, de a dolgok mélyébe nem hatol bele. Mindenesetre jellemző életkép a mai korról, amikor a jó-módba-cseppenés pillanatok alatt kiforgathatja a gyöngé lelket a maga igazi mivoltából és talán csak komoly események tudják visszazökkenteni a régi valóság ószinte átérésébe, az elrendelt sors igazi vállalásába. Valószínű, hogy a két szerző nem is akart mélyebb problémákat vinni a színpadra, csak szórakoztatni és nevetetni. Ez — ha az igények nem nagyok — eléggé sikerült is nekik. Mészáros Béla körültekintő rendezése és a darab könnyű ütemét átérző előadás elég mulatságos estét szerzett a szórakozni vágyó közönségnek. A szereplők élvonalában Fényes Aliz, Erényi Böske, Kovács György, Mészáros Béla és Deésy Jenő állottak, de mellettük Mária Éva, Lantos Béla, Tóth Elek, Szabados Árpád, Rajnay Elli is gondos alakításokkal járultak hozzá ahhoz, hogy a megjelentek kedélyesen elmulathassanak. (t.)

— Házasság. Masody Elemér és Petró Böske f. hó 29-én házasságot kötöttek a plebánia templomban.

— Műhelyavatás és zászlószentelés a CFR-nél. A CFR kolozsvári műhelyvezetőségénél üzemkibővítési avatás, továbbá zászlószentelés van a mai nap. A zászlószentelési ünnepségekre Bukarestből és az ország más részeiből számos küldöttség és több előkelőség érkezett. Az ünnepségek az egész mai napot igénybe fogják venni.

— Rendőrségi hírek. A III. kerületi rendőrségen Berger Salamon Lutoasa 2. sz. alatti lakos feljelentést tett Salman Vilmos Romei 2. szám alatti házigondnok ellen, aki önkényesen kitelepítette a lakásából és két emberrel az uccára rakatta minden holmiját. Salman ellen magánlakásért címén indult meg a vizsgálát. — Ugyancsak a III. kerületi rendőrségen feljelentést tett Maier György Calvariei 10. szám alatti lakos Astelean Vasile Sarmas községbeli egyén ellen, akinek egy éjszakára szállást adott magánál. Maier előbb indult munkába, mielőtt Astelean felébredt volna. Hazatérve aztán nagy megdöbbenéssel fedezte fel, hogy lakója eltűnt és „emlékül” magával vitte ezer lej értékű kabátját, amelyet egy Kovács nevű Fabriciei-uccában lakó férfinak adott el, aki jóhiszeműen eszközölte a vásárlást. A kabátot a rendőrség megtalálta, míg Asteleant, aki eltűnt, nyomozza.

— Újabb rendőrellenes merénylet Budapesten. A budapesti rendőrség sorozatos razziaikat rendezett a Hajtó Antal rendőrfőtörzsőrmester elleni merénylet tettesének kézrekrítésére. A razzia során tegnap újabb rendőrellenes merénylet történt a Svábhegyen. Ismeretlen személy golyólövéseket adott le két rendőrré, de a golyók szerencsére nem találtak. A tettesnek sikerült elmenekülnie, de a rendőrkutya felkutatta a merénylet kalapját és az abban talált névbetűk alapján igyekeznek most megtalálni a tettest.

— Három bányaszerencsétlenség történt egymásután Németországban. Berlinből jelentik: Tegnap bányaszerencsétlenségek „fekete napja” volt az országban. Egymásután három súlyos bányaszerencsétlenség történt. A Ruhr-vidéken levő Thyssen-bányában kőzetomlás maga alá temetett négy munkást. Ezek közül hármat már csak holtan tudtak kihuzni a romok alól, a negyediket pedig súlyos sebesülten. A felsősziléziai Delbrück-bányában történt beomlás miatt két munkás vesztette életét. Végül a König Louise-bányában bányalég robbanás történt és emiatt egy bányász életét veszítette. Többben pedig súlyosabban, vagy könnyebben megsebesültek.

Maniuval kötendő választási egyezséget javasolt a szociáldemokratapárt kolozsvári közgyűlése

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A szociáldemokrata párt kolozsvári csoportja pénteken este tartotta évi közgyűlését az Építőmunkás Otthon disztermében. Jordáky Lajos az általános politikai helyzet ismertetésével nyitotta meg a közgyűlést, majd a szokásos évi jelentések hangzottak el. Szilágyi Lajos a pénztári, Tófalvi Károly az ellenőri jelentést tette meg. Bruder Ferenc párttitkár a választásokról tartott részletes beszámolót. Jancsó J., Kántor B., Székely B., Lenghel Samuila, Soós L., Stern J., Fülöp Erna és Kandel Ignác névű hozzászólásai után Pálffy Tibor indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy a soron következő választásokra névze előterjesztést tesz a pártközpontnak, hogy a nemzeti parasztpárttal létesítsen választási egyezséget.

A közgyűlés végül a következő nagyjelentőségű határozatot hozta az egyre erősödő túlzó áramlatokkal szemben: „A kolozsvári szociáldemokrata párt 1938. január 28-án megtartott közgyűlése megállapítja, hogy a fajgyűlölet, a

tulfitott nacionalista propaganda nem szolgálhatja az ország egyetemes érdekeit. A politikai jogok egyenlősége ellen törő bármely nacionalista izgatás és elnyomatás, valamint az állam egyes polgárainak üldözése, ellentétben áll a szociáldemokrata munkásmozgalom erkölcsével, amelynek a munkásosztály felszabadítása a célja.”

A közgyűlés ezután a következő vezetőséget választotta meg: Urzica György, Szilágyi Lajos, Jovanel Dumitru, Kilin Sándor, Stan Vasile, Nagy Sándor, Pogocceanu Vasile, Fülöp Erna, Tófalvi Károly, Muresan Sándor, Deutschek Géza, Lenghel Samuila, Jordáky Lajos. Póttagok: Cosma Grigore, Nagy János, Serban Gh., Soós Vasile, Baba Mihail, Biros István. Ellenőrzőbizottság: Garbovean Gh., Hambrich János, Filip Nicolae, Neumann József, Ellenőrzőbizottsági póttagok: Crisan Simion, Bodó Fr., Grejdan Gh. és Szendrei Kálmán.

Szilágyi Lajos korelnök zárószavaival fejeződött be a lelkes hangulatu közgyűlés.

Japán ostromzár alá vételét tervezi Anglia és az Egyesült Államok kitéleződött a helyzet Moszkva és Róma között

(LONDON.) A Daily Telegraph azt a nagy feltűnést keltő híradást közli, hogy az Egyesült Államok és Anglia állítólag Japán ostromzár alá vételét tervezik. A lap komoly megerősítést igénylő híradása szerint a legutóbbi haditengerészeti tanácskozásokon a két állam között erről a kérdéstről volt szó és állítólag megállapodtak volna egy hosszútávú ostromzár megvalósításában, amelynek gyakorlati életbeléptetéséről akkor lehetne szó, ha Anglia megfelelő számú hadihajót bocsájtana a célra rendelkezésre. Az amerikai kormány azonban rendkívüli óvatossággal kezeli ezt a kérdést, mert bár Tokió és Washington között feszült a helyzet, minden elhamarkodott lépéstől óvakodni kíván.

SZOVJET KÖVETELÉST FOG-LALT LE AZ OLASZ BIROSÁG (ROMA.) Az olasz bíróság elrendelte 26 millió lira értékű szivjetorosz követelés lefoglalását. A lefoglalás iránti keresetet a genovai Ansoldó-üzemek igazgatósága adta be, amely Olaszország legnagyobb hajóépítési vállalata, azzal az indoklással, hogy a szovjet részére eszközölt hajóépítési és egyéb munkálatok költségei legalább részben megtérüljenek, miután a követelések kifizetését a szovjet kormány megtagadta. A bírósági döntés a már amúgy s meglehetősen feszültté vált olasz-orosz viszonyt még jobban kielezi és nincs kizárva, hogy a két ország közötti válság a legnagyobb feszültség állapotába lép.

Goga miniszterelnök feltűnést keltő kijelentései egy magyarországi újságíró előtt A külföldön tartózkodó zsidó állampolgárok a követségek és konzulátusok útján tartoznak felülvizsgálatra beadni okmányukat

(BUCURESTI.) A tegnap estére tervezett minisztertanácsot elhalasztották és a folyamatban levő munkálatok további megbeszélésére, valamint a szükséges rendfentartó intézkedések ügyében a jövő héten lesz minisztertanács, amint ezt a Capitala írja.

Ugyancsak a Capitala közli, hogy a külföldön tartózkodó zsidó állampolgárok az állampolgársági felülvizsgálattal kapcsolatos okmány beadásokat az illetékes külföldi követségeknél és konzulátusoknál tartoznak elvégezni.

Az ezzel kapcsolatos változtatások miatt az idevonatkozó végrehajtási utasítások kiadása egy-két napot késik.

A pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében a pénzügyigazgatóságok február 15-éig kötelesek a múlt évi költségvetéssel kapcsolatos összes kimutatásaikat és jelentéseiket elkészíteni az

új költségvetésnél való felhasználás céljából.

Az ellenzéki pártok tevékenysége (BUCURESTI.) Maniu ma, szombaton este tér vissza a fővárosba és jövő héten a jelölések kérdésével lesz elfoglalva. Mihalache ugyanakkor több reggati megyébe indul választási kertes-utra. A liberális párt kiáltványa az ország népéhez, hír szerint, elkészült és az már a legközelebbi napokban megjelenik a párt hivatalos lapjában, a Viitorulban. A néppárt február 2-án hívott össze nagyfontosságú értekezletet, amikor is Avarescu marsall ismereti Goga miniszterelnökkel folytatott tárgyalásainak eredményeit.

Budapesti újságíró kihallgatása Goga miniszterelnöknél

(BUDAPEST.) Az Uj Magyarország legfrissebb számában Oláh György, a lap főmunkatársa, az első oldalon nagy cikket ír, amelyben bejelenti, hogy cikksorozatot kezd a romániai belpolitikai

viszonyok tárgyilagos ismertetéséről. A cikkirő beszámol arról, hogy kihallgatáson volt Goga miniszterelnöknél Bukarestben, aki nyomtatékosan kijelentette előtte, hogy az állampolgársági revízió nem vonatkozik a magyarokra, csupán a zsidóságra. Amikor az újságíró utalt arra, hogy számos intézményben és vállalkozásban a magyarok és zsidók közös érdekeltségben vannak s így egy ilyen revízió a magyarság értékállományát is csökkentheti, Goga ezt a kérdést intézte hozzá: Nevezzen meg kérem ilyen intézményeket. Az újságíró azt válaszolta, hogy számos ilyen vállalatról tud, továbbá sajtóvállalkozásokról, mire Goga így felelt: Salamoni bölcseséggel válaszolhatok Önnek: Ha a magyarok ilyen megkülönböztetést akarnak tenni, a zsidóság egyes rétegei között, jöjjenek ide küldöttségileg és jelentsék ezt ki előttem, majd akkor megvizsgáljuk ezt a dolgot. De kijelenthetem, hogy a liberálisok és demokratákon messze tulmenően kívánom a zsidó-kérdést megoldani. A magyar-kérdésre áttérve a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy már a csuesai paktum kötésekével beigazolta, miszerint rendeztetni kívánja a magyarság felé a helyzetet, hiszen két nehéz körülmények között élő népről, a magyarságról és románságról van szó, amelyeknek közeledését és együttműködését határozottan kívánja.

Idegbaja miatt felakasztotta magát egy kolozsvári asszony

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap délután 4 óra tájban a Fierului-uccában negyeddöntő öngyilkosság játszódott le. Papp Anna 37 éves asszony, aki a Fierului-ucca 11. szám alatt lakott idegbaja miatt elkeseredésében felakasztotta magát.

A középkori nő, aki betegeskedése miatt már régóta igen elkeseredett hangulatban volt, egy őrizetlen pillanatban fellopódzott a padlásra és ott egy kötéllal felakasztotta magát. Mire a házbellek délután 4 óra tájban rátaláltak, már halott volt. A szerencsétlen sorsú nő férjét, aki a szörénymegyei Ruskicán dolgozik, a rendőrség értesítette a negyeddöntő esetről. Papp Annát egyébként férjén kívül V. gimnáziumba járó fiúgyermek is gyászolja. A vizsgálót a hatóságok részéről dr. Hossu városi tisztiorvos, illetve Filip Lázár és Popa Nicolae rendőrmesterek folytatták le és ekkor nyert tisztázást az öngyilkosság ténye és annak körülménye, az indító okkal együtt. A holttestet hatósági intézkedésre be szállították a bonctani intézetbe.

— Ki vette észre az Autoardeal üzletében keletkezett bolti tüzet? Tegnap megirtuk, hogy a Memorandului 5. sz. alatt levő Autoardeal autólérakát üzletében boltitűz keletkezett, amelyet a gyorsan kivonult tűzoltók oltottak el. Hírünkkel kapcsolatosan kiegészítésül közöljük, hogy a tüzet nem az üzlet szolgálja, hanem Almasan Mihai, az Autoardeal autobilcég üzletvezetője vette észre és az ő lélekjelenlétének köszönhető, hogy a gyorsan felfedezett boltitűz nem harapódzott el és nem okozott súlyosabb károkat.

— Elnapolták az államellenes igaztással vádolt lelkész perének tárgyalását. A helyi törvényszék második székciójának Linzmayer—Boca tanácsa ma tárgyalta Lakatos János középlaki református lelkész államellenes izgatási perét. A lelkész Racasan Vasile iskola igazgató jelentette fel azért, mert állítólag a múlt évi konfirmáció után Lakatos a gyermekeket feleskette volna a régi magyar törvényekre. Miután sem a feljelentő, sem pedig a két tanúja nem jelent meg, a törvényszék a tárgyalást március 23-ára napolta el.

Az „egyensúly-politika” következményei

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1.

Találóbán aligha lehetett volna jellemezni az európai politikai helyzetet, mint ahogy azt a Reuter távirati iroda tudósítója a Népszövetség 100-ik ülészaka alkalmából tette: „A kilátás határozottan borús, a Genfi-tó felett nyomott légkör uralkodik...” Csak a tulzatosan derülátók várhattak más fordulatot vagy eredményt a nemzetek szövetségének 100-ik ülészaktól. Komoly ok az optimizmusra igazán nem kínálkozott. A nagyhatalmak közötti ellentétek nemhogy enyhültek volna, sőt ellenkezőleg: nagy mértékben még inkább kiéleződtek. Legfeljebb csak a formák a külsőségek változtak, de az ellentéteket kiváltó okok változatlanul a régié maradtak. Akárhogy is mérlegeljük a kérdést: a Népszövetség semmiképpen sem váltotta be a kezdetben hozzáfűzött reményeket. 1920. január 16-án ült össze Párisban először és első tanácskozással a vértől, könnytől, szennytől és borzalmaktól megdorodott népek áhítatos reménységgel kísérték. Azt hitték: békét, nyugalmat hoz a földre. Azt hitték: ki fogja küszöbölni az éles ellentéteket, jóvá teszi majd az elkövetett sérelmeket, gyógyító irt csöpögtet a tátongó sebekre... Soha nagyobb és végzetesebb csalódás nem érte a nemzeteket és az egyeseket! Mondjuk meg mindjárt: nem a Népszövetség, ezen a jónak, ideálisnak, tekintélyesnek elképzelt intézményen mulott, hogy mindannak éppen az ellenkezője történt, amit töltövért vártak. A gondolat, amely ezt a nemzetek felett álló intézményt megvalósította, pompás volt. De mint már annyi más nagyszerű elképzelésnek: az lett a sorsa, hogy kiforgatták eredeti mivoltából és a gyöngék menszvára helyett, az erősek hatalmát védő bástyafokká tették. Nem csoda, hogy tekintélye fokozódni kezdett és erejét veszítette mindinkább szónokolni vágyó diplomataik és államférfiak szöszkévé sekélyesedett.

2.

Mindegy tehát, hogy a századik ülészaka alkalmából miről és mennyit dikióztak a delegátusok. A szavakat komoly tettek — mint a múltban — a jelenben sem fogják követni. Nem változtak a dolgok menetén az sem, ha esetleg módosítják is a Népszövetség alapokmányának a szövegét. Vajjon kit érdekel ma már az első világháborúban való bűnösség kérdése? Végeredményben olyan mindegy, ha meghagyják, vagy törlik azt a passzust, amely a német birodalmat teszi egyedül felelőssé a háboru borzalmairól. Németország jóval túl van azon a ponton, hogy különösképpen törődne ezzel a kérdéssel. A birodalomnak egyéb kívánivalói vannak. Többek között például az is, hogy visszakapja-e elvett gyarmatait, vagy pedig nem? Az után tud-e elegendő nyersanyagot biztosítani roppant arányokban kifejlesztett nagyipara számára? És ami mindenél fontosabb: talál-e biztos piacokat, ahol gyártmányait megfelelő haszon mellett elhelyezhesse? ... De voltaképpen ez a súlyos probléma a gyökere az egész európai, sőt világkrisziseknek is. Nem a szavakon mulnak a dolgok, hanem a száraz realitásokon. Három szóval meg lehet magyarázni a tulhevített válság háttérugóit: nyersanyag, árucikk és piac. Tragikus iróniája a sorsnak, hogy 20 esztendővel a világégés után vált leginkább véresen komoly igazsággá Normann Angel szállóigévé patinásodott híres mondása: „Rossz üzlet a háború!” A legyőzöttek számára természetesen rossznak bizonyult a több mint 4 esztendő túsakadás. De mert elpusztultak a piacok, hiába zsufolódtak kevés kezébe a nyersanyagforrások: nem volt kinek eladni a kész árut. A koldussá lett középeurópai tömegek képtelenek voltak megfizetni a legminimálisabb árat is. S így a győzők is ráfizettek a háborúra.

3.

Van Zeeland igyekvése amennyire tiszteltreméltó, éppen olyan remény-

telennek is látszik. Tudjuk, hogy még miniszterelnöksége idején Anglia és Franciaország kormányai arra kérték től, hogy egyenesse egy világgazdasági értekezlet összehívását. Van Zeeland azóta mint magánember is folytatta a megbízás végrehajtását. Járt Amerikában, hosszabb ideig tárgyalt Roosevelttel és az északamerikai Egyesült Államok számos más politikai és gazdasági tényezőjével. Észleleteit ismertette Londonban és Párisban is. Mindenütt helyesléssel találkozott megoldási tervével. A terv azonban mindeddig csak terv maradt. Az elmélet nem tudott megbirkózni a gyakorlat rettenetes akadályával. Róma és Berlin és természetesen Tokió is egy jótányit sem engedtek merev követeléseikből. S ma ugyanaz a helyzet, mint több mint fél esztendővel ezelőtt: ervekben, ötletekben nincs hiány. De gyakorlati kivételre azért nem kerülhet sor, mert Anglia húzódozik a német gyarmati követelés maradéktalan kielégítésétől és súlyos ellenkövetelésekkel próbálja kiegyensúlyozni Olaszországnak Abessziniára, a Földközi tengerre, a Szezi csatornára és a Vörös tenger vonulatára vonatkozó igényeit. Van Zeeland a többek között olyan irányu tervet is fölvetett, hogy módosítsák a Népszövetség alapokmányának azt a passzusát, amely a gazdasági és pénzügyi kérdésekben rendelkezik. Az e szakaszon alapján létrehívott ügyosztályok „üggetlenítsék” a Népszövetségtől és mint önálló intézményeknek tegyék lehetővé, hogy a német, olasz és japán gazdasági igényeknek eleget tehessenek. Más szóval: biztosítsák a gyarmatszerény országoknak nyersanyagújság, eteik korlátlan kielégítését. Az ötlet agadhatatlanul tetszetős, de az érdektelt államok aligha fognak lemondani arról, hogy önálló gyarmatterületek felett rendelkezzenek...

4.

Dogg berlini amerikai nagykövet bi-onyára tisztában volt szavai súlyával amikor néhány nappal ezelőtt Washing-onba való hazatérte során így nyilatkozott a sajtó képviselői előtt: „A nemetközi nagytöke hatalmasságai tesznek önkre minden olyan fáradozásat, amely béke megővására irányul. Látszat szerint egy új világháborút akarnak elő-dézni. Sajnos: a nemzetek semmit sem tanultak s nem akarják belátni, hogy a győzelemmel szemben a nemzetek közötti verseny — amint azt már többször ismer-tettük — elképesztő arányokat öltött. A világ valamennyi országa közül csak a Sandomingo szigeti Haiti néger köz-társaság, a középeurópai Panama és az európai Luxemburg nagyhercegség nem fejevkeznek. A többi államok annál nagyobb súlyt helyeznek katonai felsze-relésükre. Ime néhány adat: a háboru Japánt és Kinát nem számítva, a még egyelőre békét „élvező” országok je-nleg több, mint 10 millió főnyi tény-legesen szolgáló hadseregeket tartanak fegyverben. A Népszövetség londoni iro-dája jelentése szerint a különböző álla-mok 1913-ban 30 milliárd frankot, vagy is körülbelül 900 milliárd lejnek me-gfelelő összeget költöttek katonai célok-ar. Viszont 1932-ben már 1050 milliárd lejre, 1937-ben pedig 2850 milliárd lej-re rugtak a katonai kiadások. Hová ve-zethet ez az örült versengés? A lejtör-nincs megállás. Elgondolni is hátbor-zongató, hogy ma sokkal füledtebb a légkör, mint 1914-ben volt. Annyi gyu-lékony és robbanékony anyagot halmoz-tak fel, hogy egyetlen szikra is elég hogy a levegőbe röptesse a béke amugy is rogyadozó bástyafalait. Vajjon igaz-e Lloyd Georgenak, aki szerint az emberiség békéje és szabadsága több generáción keresztül attól fog függni hogy Anglia, Franciaország és Amerika milyen álláspontot helyezkedik a jelen-ben és a közeljövőben?...

5.

Caillaux öreg róka és viharedzett

pénzügyi politikus. A világháborút meg-előző hónapokban élesen szembefordult minden erőszakos próbálkozással. Még s járta, mert Clemenceau, a vén tigris hazaárulóként börtönbe vettette. A ké-sőbbi események azonban Caillauxot iga-zolták. Ezért és más egyébért is komo-lyan megszívlelendő volna, amit leg-utóbb mondott: „Világosan látom, hogy Európa népei számára mindaddig nincs boldogulás, amíg a vámsorompók el nem-tűnnek... A béke ügye rosszul áll. Föl-tétlenül rosszabbul, mint még két-há-rom évvel ezelőtt...” A versaillesi szerződés körül Caillauxnak semmi szerepe nem volt. És ez nagy mentségé-re szolgál. Sőt: ellenezte a tulzott köve-teléseket és mindazokat a feltételeket amelyek az előbb említett Lloyd Geor-ge Nagybritánia, Clemenceau, Poincare és Tardieu pedig Franciaország nevében kiereszkoltak. E tekintetben is igazolták őt a következmények. Anglia és Fran-ciaország legalább annyit — ha nem két-szeresét — költöttek el már azóta fegy-verkezésre, mint amennyit hadikárpót-lás és egyéb címen kisajítottak a közép-európai államokból. Nem is beszélve ar-ról, hogy a béke lidérces álommá vált-csupán. Az egymással mindinkább éle-sen szembekerülő országok egyre-másra az autarchia, vagyis önállóság terére lép-tek. Valamennyi kis és nagy ország ugy-ondolta, hogy a gazdasági nyomoruság eghatékonyabb orvossága a mennél erő-teljesebb vámsorompók felállítására. Be-álmult közel kétévtized eseményei be-gazolták, hogy az autarchiával kísérle-ző országok nem tudtak segíteni ön-nagukon, de végtelenül sokat ártottak az egyetemes gazdasági megbékülés le-hetőségeinek. Az áthidaló kísérletek e tekintetben egytől-egyig eredménytele-neknek bizonyultak. Semmivel sem ke-seggett több eredménnyel Van Zeeland próbálkozása is.

6.

Anglia újabb egyezkedő tárgyalások-kal kísérletezik. Allitóltag Mussolini sere-idegenkednek a tárgyalások újra való felvételétől. Az angol kormány tudvalevőleg utasította berlini, római brüsszeli követeit: kezdjenek megbeszé-léseket az illetékes kormányokkal egy-öthatalmi értekezlet összehívására vo-natkozólag. Amint mondtuk: az ötlet-ulajonképpen a ducéé volt. Chamber-lain elég helyesen sietett tisztókenél fog-va megragadni az ötletet. Az öthatalmi-értekezleten Anglia, Francia-, Német- és Olaszország, valamint Belgium venné-nek részt. Allitóltag Berlin sem húzó-lozik a tervtől és csak azt a feltételt köti ki, hogy az értekezlet kizárólag Nyugat- és Középeurópa gazdasági és politikai problémáival foglalkozzon, de semmiképpen se ilyekezzék kelet felé állást foglalni London magától értet-ősen szívesen fogadja ezt az álláspontot. Mert noha a Távolkeleten Japánnal szemben leginkább a szovjetországi vörös hadsereg nyujthatta megfelelő bizton-ságot, más tájakon azonban Moszkva meglehetősen kellemetlen szituációt te-remt az angol impérium számára. Így például a Reuter jelentése szerint In-diában újra igen erős bolsevik propa-ganda kapott lábra. Az angol világlapok és közöttük a leginkább számottevő Ti-mes, igen éles hangon írják Szovjet-Oroszország ellen. Az öthatalmi érte-kezlet tehát talán össze fog ülni, de megint csak nagy kérdés, hogy a leveg-őben függő égető problémákat meg tud-ják-e majd oldani? A gyarmati köve-telések teljesítése nélkül a Harmadik Bi-rodalom aligha fog egyezsége lépni An-gliával. Olaszország is mreven ragasz-kodik eredeti követeléseire. Egyező-val megint üres szöcséplésre van kilátás.

7.

Aligha csalódnak, akik szerint mind-azek az újabb angol kísérletek is csak taktikai fogást jelentenek. London újra meg újra arra törekszik, hogy időt nyer-jen. Legalább is addig, amíg hatalma-iramban folyó fegyverkezését megköze-lítőleg be nem fejezi. Aki ismeri a bri-tek egyensúly-politikáját, joggal kétel-

VACUUM PEN

Szabadalmazott,
garantált
szerkezet

OPTIMUS

LUX

EXTRA

Legnagyobb
tintabefogadóképesség
finom, elegáns külső.

TRANSPARENS

kedik abban, hogy Anglia elősegítene-akár a németek, akár az olaszok meg-erősödését. Nagybritánia mindig arra-örekedett, hogy különösen Európában és ujabban Ázsiában is — egyetlen nagyhatalom se kerülhessen olyan tul-sulyra, hogy a brit impérium érdekeit bármilyen formában is veszélyeztethes-se. Ezért a sok huzavona és taktikázás. Egyik államot a másik ellen játsza ki, csak úgy, mint ahogy azt az utóbbi száz-estendő során már nem egyszer meg-tette. A történelemből tudjuk, hogy ami-tor Oroszország a tizenkilencedik szá-zad közepe táján fel akarta használni az akkori zürzavaros helyzetet, hogy megvalósítsa Nagy Péter tervét s Kon-stantinápolyt birtokába vegye, Nagybr-iánia tüzzel-vissal megakadályozta a terv valóra válását. A krími háboru, amelyben angolok, franciák, szárdok, osztrákok, törökök vettek részt Orosz-országgal szemben, azért folyt, hogy a-árók országa ne találjon kiutat a Dar-danellákon át a Földközi tengerre. Igen bizony: Anglia mindig másokkal kapar-atta ki a maga sült gesztenyéjét a pa-rázból. Most megint pontosan ezt a tak-tikát alkalmazza... Gayda a Giornale d'Italia egyik nemrég számban talá-lóan írta: „Anglia törhetetlenül ki fog-ártani — az utolsó francia katonáig.” Mert az körülbelül bizonyos, hogyha pénz és egyéb dolgot fog is áldozni, egy esetleg elkövetkezendő ujjab hábo-ruiban, katonát annál kevesebbet küld a-arcetekre.

8.

A Népszövetség századik ülészaka te-hát aligha fogja megoldani az égető pro-blémákat. Nagy kérdés, hogy növeked-ni fog-e a tekintélye, ha történetesen megváltoztatják majd az alapokmány szövegét? A bűnösség kérdésének kiha-nyása nem okozna nagyobb akadályt. De az újabb jelentések szerint Anglia és Franciaország továbbra is változatlanul ragaszkodnak a kollektív biztonság fen-tartásához. Tulajdonképpen ez a gyöke-re a Népszövetségnek. Ez ad értelmet a létének. Abban a pillanatban, amikor bármilyen formában szó lehet arról, hogy a népszövetségi tagállamok min-ten felelősségrevonás nélkül háborút kezdenek egymással szemben, vagy pedig bilaterális, tehát kétoldali szer-ződésekkkel és nem kollektív biztosít-hatják érdekeiket, megdőlt Genf min-ten létjogosultsága. Már most a közel-ővő fogja megmutatni, hogy az angol és francia állásponttal szemben milyen értelme lehet az öthatalmi értekezlet-nek? Arról nem is beszélve, hogy bizo-nyos elgondolások szerint lehetővé ki-vánnak tenni a Népszövetség alapok-mányának olyan módosítását, hogy a nemzetközi gazdasági problémák meg-oldása terén a Népszövetség keretébe nem tartozó államok is résztvehessenek. Ez megint fából vaskarika volna. Mind-igdig, amíg a jogos igényeket ki nem-élegítik és a kiáltó sérelmeket nem or-rosolják, hiábavaló minden kísérlet és próbálkozás.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

JÖMEGJELENÉSŰ házias nő megismerkedne jobb iparossal vagy nyugdíjas uriemberrel. Cimeket „Házasság” jelígre a kiadóba kérek. (8181)

CSINOS 26 éves leány házasság céljából ezután keresi jobb iparos ismeretséget, hozomány 50 ezer és berendezés. Fényképes leveleket díszkréció mellett „Hóvirág” jelígre a kiadóba kérek. (8194)

SEM szép, sem csinos urilány megismerkedne nagyon szép csinos és nagyon intelligens, lehetőleg független uriemberrel szórakozás céljából „Ellentét” jelíge alatt kiadóba. (P 7172)

2 ÓRA ALATT villanyondó-lámpák hullámosan 6 havi garancia mellett 150 lejért. Garantiált speciális hajfestés bármilyen színre. Tartós víz, vasondó-lás, hajvágás, manikűr. Regele Ferdinand 30. Apostol gyógytár mellett.

40 ÉVES nyugdíjas hadirokkant megismerkedne házasság céljából földbirtokos nővel. Leveleket „Gazdaságban szakértő, dolgozni tudok” jelígre a kiadóba kérek. (V 8221)

38 ÉVES jobb iparos egy olyan nő ismeretséget keresi házasság céljából, aki házal vagy földbirtokkal rendelkezik. „Pénzre nem reflektálok” jelígre a kiadóba. (8220)

ADAS-VÉTEL

ÓRSZEREKET, fogakat (akár törött állapotban), gyémánt és brilliáns köveket általában veszünk. Casa Orologer Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. (T 1)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat vesznek és eladók. Grünfeld, Str. Dubălarilor 10. (8000)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat mindenféle ócska dolgokat vesznek és eladók. Grünfeld, Str. Regina Maria 14., udvarban. (7999)

GYÁRHELYISÉG, az állomás mellett, nagy gyárkémményel, gőzkazánal eladó, vagy kiadó. Cim a kiadóban. (7813)

PARCELLÁK 120 ezertől; víz, villany, járdával. Str. Hasdeu 59-a., párhuzamos ucca Motilorra. Ugyanott széna eladó. (8094)

HÁSZNÁLT ruhák dus választékban és feltűnő olcsón vásárolhatók Balcan bazárban, I. Maniu 6. szám. (T 82)

100 lei előleggel
és heti 50 lej részletfizetésre vásárolhat női, férfi és gyermekcipőket
Memorandumul 25
ARCO
cipőkereskedelmi vállalatnál.

SAJÁTERMESŰ tiszta fajborok és pálinkák olcsón eladók. Str. Bălcescu 1. sz. (8143)

SÜRGŐSEN minden elfogadható áron eladó szép modern ház. Ügynököt jól díjazok. Cal. Motilor 53. üzletben. (8167)

JÖMEGJELENÉSŰ vendéglő átadó. Értekezni: Cal. Regele Ferdinand 151. Restaurant. (8099)

EGY féregmentes mahagoni hálószoba eladó. Értekezni lehet 3-5-ig. Str. Episcop M. Ivan No 36. (8202)

TÉLIKABÁTOK (férfi, női) előrehaladt idény miatt igen olcsón vásárolhatók Balcan bazárban, I. Maniu 6. szám. (T 81)

ELADÓ belvárosban 3 szoba, konyha, komfortos új ház, építkezésre alkalmas sarok helyen. Cim a kiadóban. (8193)

TÉLJESEN jókarban levő „Stoewer” írógép sürgősen eladó. Str. Dragalina 10. 1-3 között. (8196)

SZÁRAZ TŰZIFA 50 kg-tól és öles tételben kapható Str. Iasilor 6. (8212)

VESEK 3-4 ezer darab ócska téglát apró tételben is, ugyanott egy jóhangú bécsi gyártmányú rövid zongora és egy karikahajós súlyesztős „Dürrkop” varrógép eladó. Calea Traian 145. (8176)

SÜRGŐSEN eladó ház Dermata mellett. Értekezni Cal. Traian 20. (P 7182)

BELVÁROS legforgalmasabb helyén vendéglő teljes felszereléssel azonnal eladó. Cim a kiadóban. (7624)

IRÓGÉPET keresek. Ajánlatokat Globus papírkereskedő. Str. R. Maria. (8209)

JÖMEGJELENÉSŰ fűszermalom családi okok miatt sürgősen eladó. Piața Mihai Viteazul 33. (7632)

BEVEZETETT belvárosi fűszer, csemegeüzlet családi ok miatt eladó. Cim a kiadóban. (8068)

AMERIKAI íróasztal, iratszékény és írógépasztal eladó. Cim: Calea Regele Carol II. 65. (8082)

ELADÓ 3 darab 10 Hl-es, teljesen új, fenyőfa kád, ugyanitt különféle nagyságu békebeli, cinezett tejeskannák kaphatók. Calea Traian 38. (8085)

MEZESPOGÁCSA sütőde teljes felszerelése eladó. Cluj, Cal. Maramures 115. sz. (V 8088)

ELADÓK magánházak 200 ezer lejtől 1 millióig, 1 milliótól 10 millióig, szőlők, birtokok, üzletek, gyárak, malmok, telkek. Értekezni Popovici iroda, Cluj, Str. Dacia 4, Oradea Str. Vlahuta 6. Telefon 167. (8127)

JÓKARBAN levő vajszerű hálóberendezés olcsón eladó. Cim a kiadóban. (8180)

ELADÓ gyerekkocsi járóka, hintáló, perzsaszőnyeg. Cal. Regele Ferdinand 55. (8185)

ÓCSKARUHÁKAT jókarban eladhat, olcsón vásárolhat Grossnál. Str. Memorandumul 4 (P 3180)

ÓCSKARUHÁKAT vesznek és eladók. P. Mihai Viteazul 10. Jakab. (P 7181)

FURNIROZOTT diófa íróasztalt keresek. Katrovits élelmiszerüzlet, Marechal Foch 7 (P 7188)

KIS kéziráf, kétkerekű taliga és egy fiókos cselédágy eladó. Str. Petrovici 6 (8200)

SZOBA, konyha, pince melléképületekből álló gyümölcsöskertes ház elutazás miatt sürgősen és olcsón eladó. Cim a kiadóban. (V 8136)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok olcsón eladók. Decebal 3. Veszek használt butort. (8130)

4 HOLD föld Borhancuban Szent Jakab dűlön eladó. Értekezni Cluj, Str. Mărăsesti 19. (8119)

A CAL LUNGA No 149. alatt egy nagy sarok hely olcsón eladó. 31x42 négyzetméter. Értekezni a Cooperativa P. M. Viteazul No 30. börtületben. (8107)

FORD és Hanomag traktorok, téglá- és cserép-prések, esztergapadok, szállagfűrészek, 60 HP Diesel, 16-20 HP petróleum-motorok, egy községi tüzfecskendő, 4.6 HP cséplőgarnitúra, hengerek, malmi gépek, rovátkáló és csiszológép, 120 és 200 HP stabil gépek, szabadalmazott herefejtő készülékek kaphatók: Desider Friedrich. Timisoara, IV., Strada Vespasian 4. szám. (V T 2013)

BELVÁROSI bodega és étterem azonnal átadó leveleket „Abonensekkel” jelígre a Novába, Str. Memorandumul. (P 7154)

GYÖNYÖRŰ fekete ebédő nagy ovál asztallal, 10 székkel és 7 darabból álló háló eladó. Cim Str. Regala 32-a. (P 7161)

ELADÓ villanegyedben családi ház, mellette egy nagy házhely széles homlokzattal. Str. Episcop Ivan 54-56. (Volt Calea Feleacului.) Az Operától tíz percre. (8219)

ELADÓ egy masszív kerékpár. Str. Dindos 25. szám. (8222)

EGYEDŰLÁLLÓ nagyon jólmenő komplekt felszereléssel, gépekkel rendelkező női fodrászüzlet kizárólag románoknak olcsó áron eladó. Cim a kiadóban. (V T 92)

ALLÁST KERES

ROMÁN-FRANCIA földrajz-szakos tanárjelölt vállalt tanítást, kis igénnyel. Ignát Virgil, Str. Baba Novac 1. sz. (8091)

KERESKEDELMI akadémiait végzett perfekt román-magyar jól németül tudó nő irodai munkát keres. Cimeket a Novába. Str. Memorandumul 16. (P 7178)

INTELLIGENS női házzvezető, gondozó, vagy társalkodónői állást vállalna idősebb párnál is. Cim a kiadóban. (7997)

RAKTÁRNOKI, inkasszói, vagy más bizalmi állást keresek garanciával. Cimeket „Szombaton nem dolgozom” jelígre kiadó-hivatalba kérek. (V 8086)

INTELLIGENSEBB keresztény, iparos nő elmenne magányos urhoz, vagy finom-érzésű családhoz. Vállal minden háztartási munkát, főzéshez ért. Megkereséseket „Becsület és hűség” jelígre kiadóba kérek. (8142)

MOSÁST, vasalást, takarítást vállalom. Str. Piezisa No 6. ajtó 4. Dengeliné. (8214)

ALLÁST KAPHAT

GYERMEKSZERETŐ német lányt keres keresztény család azonnalra. Cim a kiadóban. (8140)

DEUTSCHE FRAULEIN mit vollkommener rumänischer Sprachkenntnisse ab 1. Februar sucht Stelle zu 2-3 Kinder. Adresse bitte in Redaktion abzugeben. (8168)

MINDENES felvétetik. Str. Reg. Maria 53. Eldorádó étterem. (8197)

PERFEKT kiszolgáló kisasszonyt keresek Bonboneriába tökéletes román nyelvtudással. Cim kiadóban. (8186)

ÖNÁLLÓAN dolgozó masamód és kézilányokat felvesz Kató kalapszalón. Str. I. Duca 1. (P 7164)

VASESZTERGÁLYOST azonnal alkalmazunk. Moga-garage, Sebes, jud. Alba. (V T 90)

KÜLÖNFELÉK

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet 3. ajtó. (7392)

SZÁZEZER lelt adnék rövid lejáratu üzletekhez. Cim a kiadóban. (T3)

EGY-KÉT tanítványt felvesz „Boté” kozmetika szalon. Cal. Regele Ferdinand 34., II. em. (8052)

BUTOR átalakítások modernre, kombináltra, stílusosra készülnek. Str. Memorandumul 22. (P 7173)

KERESÉK 50.000 lej kölcsönt magas kamatra. Cimeket Ingatlanfedezet jelígre. (8109)

MODERN butort alakítok régi stíli butorból tervrajz után. Str. Uzina Electrica 13. (Villamosműnél). (8205)

GYEREKKOCSI javítást, festést és alakítást vállalom, Traub, Str. G. Poetas 28-b. (8206)

SPECIÁLIS CIKKEK TERJESZTÉSÉT képviselőket, incassot, kereskedelmi megbízásokat vállalom. Turdamegye és városra. Cimem: Frenkel sorsjegyiroda, Turda. (V 7393)

VIZSLA kutyám átadnám. Cal. Lunga 4. (8208)

HÁZIASSZONYOK figyelmébe. 10 darab finom friss sütemény kivételre csak 15 lej. Regele Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T 9)

KIADÓ LAKÁS

VILAGOS vasredőnyös helység irodának, raktárnak, esetleg műhelynek olcsón kiadó. Str. I. G. Duca 3. házfelügyelőnél. (8199)

NAGY szuterin helység üzemnek vagy raktárnak kiadó. Str. N. Bălcescu 11-a. (8201)

BUTOROZOTT vagy üres szoba komoly férfinak, hölgynek. Str. Duca 7. alatt Ehrlingernél kiadó. (8213)

KIADÓ szoba, konyha, speiz, pince, padlás, Calea Traian 20. (8211)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba egy vagy kettő személyre kiadó. Str. Bolintianu 16. (P 7175)

KAPUALATTI butorozott szobába 400 lejért lakótársat keresek. Értekezni Str. Berde 2. ajtó 12. (T 87)

KIADÓ üres szoba, Reg. Ferdinand 22. Női kabátok eladók Radicsnál. (T 89)

KIADÓ egy nagy helyiség földszinten. Irodának, vagy üzleti célra. Str. Memorandumul 4. (7955)

SZÉP butorozott szoba 1-ére kiadó. Str. Dragos Vodă 1. Schultz telep, vasut mellett. (8054)

PEKSÉG kiadó vagy eladó. Str. Chingaului 88. (8164)

KIADÓ április, illetve május 1-re több 2 és 3 szobás komfortos lakás Nationale Biztosító, Regina Maria 6. (8177)

ÜZLETHELYISÉG kapualatti bejárattal központban azonnal kiadó. Cim a kiadóban. (8190)

OLCSÓ különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Str. Grigorescu 20. (8210)

ÜZLETHELYISÉG P. Mihail Viteazul 33. alatt azonnalra kiadó. Értekezni tulajdonosnál ugyanott. (8113)

KIADÓ I szoba (vizkagylóval) és speiz. Str. Nicolae Jorga 21. (T43)

SZOBA, konyha, fürdőszobás lakás február 1-ére, vagy 15-ére átadó. Str. Babes 11. szám. (P 7150)

KÉT szoba (parkettes), konyha, fürdőszoba, előszoba, kert olcsón kiadó azonnal. Ajánlatot „Telefon 32-08” jelígre a kiadóba, vagy telefonice kérek. (8158)

KERTES villában egy szoba, konyha alkuval február 1-re kiadó. Str. Elisabeta 32. Házfelügyelő. (8218)

LAKÁST KERES

KÉT vagy három szobás összkomfortos modern lakást keresek május elsejére. Ajánlatot „Telefon 32-08” jelígre a kiadóba, vagy telefonice kérek. (8158)

NÉGYSZOBÁS, vagy 3 szoba, hallos lakást keresek májusra. Jelíge: „Kertes”. (7986)

GYERMEKTELEN tisztviselő házaspár keres abszolút csendes szoba, konyhás lakást, lehetőleg különálló épületben. „Pontos fizetők február 1.” jelígre. (P 7167)

EY üres tiszta féregmentes szobát keresek főzőkemencével. Cimet a kiadóba. „Rendes fizető” jelígre. (V T 91)

A gangsterkirály bünhődése

C. Roberts regénye

(39.)

A gangster arca eltorzult a gyűlölet től... Ugy érezte, a sors kigunyolja... A győzelem pillanatában vesztette el a csatát... Széles vállá megrándult és hatalmas lendülettel előrevetette magát. A lövés eldörrent... A hatalmas ember tompa ütést érzett a mellén... A lendület még vitte, de úgy érezte, hogy a fedélzet deszkái kicsuszának a lábai alól... Izmos kezével a korlátba kapaszkodott.

— Átkozott! — hörögte elfulladó hangon. — Ezért meglakolsz.

Ujabb dörrenés volt a felelet. Al Doro a korlátára rogyott... A fa letört a hatalmas suly alatt... A gangster a tengerbe zuhant, csak a víz felszínén sötétlő folt árulta el, néhány pillanatig azt a helyet, ahol elmerült...

XXI. Fejezet.

Garrick felügyelő is résztvevett az ünnepségen, amelyen a sanfranciskói rendőröknek, az Alcadazar-sziget egyik fiatal örökének, átnyújtotta az aranyérmét. — A hősiesség mintaképét üdvözlöm ebben a fiatalemberben! — fejezte be szavait a rendőröknek.

Az egybegyűlték lelkesen ünnepelték a sápadarcú fiatalembert, aki egyik karját még kötésben viselte.

Mikor a rendőrök már oszladozni kezdtek, Garrick felügyelő félrehuzta a fiatalembert.

— Szeretném, ha őszintén elmondaná, hogyan történt az eset? — A lapok anynyi ostobaságot irtak, hogy már én sem ismerem ki magam...

A fiatalember elmosolyodott.

— Szerencsém volt, ennyi az egész... Al Doro halottnak hitt és valóban közel voltam a halálhoz... Mikor magamhoz tértem, hajnalodott... Nem is tudtam tulajdonképpen, hogy mi történt velem... De mikor a kormányznál álló fegyencruhás embert megpillantottam, megértettem a helyzetet... A fedélzeten egy puska hevert... Óvatosan behuztam magamhoz...

Garrick megrázta a fiatalember kezét.

— Okosabbat, aligha cselekedhetett volna!... Amerika legnagyobb gonosz-tevéjét küldte a másvilágra... Az ön közbelépése nélkül, a bandita most Newyorkban bujkálna és alig hiszem, hogy ebben az esetben sor kerülhetne miss Bennet és Thorton esküvőjére... Pedig ők igazán megérdemlik, hogy boldogok legyenek!

Az utolsó szavaknál a kis ember az órájára pillantott.

— Ha nem csalódom, Thorton ebben a percben vezetni oltár elé a menyasszonyát!

Vége.

— Halálos szerelem. Newyorkból jelentik: Frances Rondall Port Jefferson (Long Island) kacér szépség ridegen kiadta az utját legtúesebb udvarlójának, Charlie Owennek, amikor az kétszázad-szor hivta fel távbeszélőn, hogy ismét megvallja szerelmét. „Annyira szeretlek, hogy bármely pillanatban meghalnék érted” — esküdözött az epedő ifju.

„Mivel bizonyítod ezt?” — kérdezte a szivtelen szépség. „Ide hallgass, ez a bizonyíték” — volt a válasz. Tompa dörrenés hallatszott a kagylóba, amelyet puffanás követett. A szerelmes Charlie szivenlőtte magát a távbeszélőnél.

Surázni voltam

avagy, modern veek-end tragédia 6 felvonásban, visszhanggal és csuka-fejessel

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Van a sokféle furcsa betegségben szenvedő társadalmunknak egy olyan osztálya, amely a hét vége felé nagyot sóhajt, mázsás bakancsokat huz harmat-lábaira, bedug a hátizsákba mindent, fogasztától a táska gramfonig, nekivág a hegyeknek, hogy aztán egy-két nap mulva elcsigázottan, hóna alatt hőmérővel vonuljon vissza békés otthonába és fején vizeskendővel, lábával gipszben, éjjeli szekrényén porokkal fogadja a barátok látogatását — és mikor kérdik, hogy mi történt, könnyedén legyintsen és mondja:

— Ah! Semmi kérék, turázni voltam.

I. Felvonás

— Ki a szabadba! — sóhajtotta egy szép napon Pacal ur és vágyódva nézett ki a kávéház mocsos ablaküvegén. Talán zaccos volt a kávé, talán piszok volt a kifliben, de elég az hozzá, mintha valami köd feküdt volna meg a lelkét, sóvárgott, vágyódott a fenyőillatu erdők, friss-szagu, hóborította havasok után. A gondolatot tett követte és másnap összeült a családi tanács. Valahonnan öreg térképek kerültek elő, színes ceruzával megjelölték az utirányt, aztán heves vitakozás indult meg afelől, hogy vigyék-e a sezlont, vagy sem. Önagysága a sezlont mellett, Pacal ur a sezlont ellen döntött. A felvonás azzal végződik, hogy az egyik váza megmagyarázhatatlan módon porrá megy. Fügöny.

II. Felvonás

Mit vittünk el? (Részletek Pacal ur jegyzeteiből.) Fügöny, asztalterítő, kalapdoboz, portörő, padlóviasz, gyorsfőző, cérna, kakaó, silécek, vekkeróra, hintaszék, szájkosár, élelmiszer, hat doboz konzerv, Tolnai Világlexikon, Színházi Élet, puderesdoboz, pipadohány, teveszörpapucs, lábtörő, házikabát, meszelő, öngyújtó, kicsi párna, gramfon, 12 pár selyemharisnya, 6 pár férfizokni, szappan, hajkefe, flekkensütő, zsemle, manniküroló és zseblámpa.

Mit hagytunk itthon? (Részletek Pacal ur jegyzőkönyvéből egy nappal később): Itthon hagytuk a szeszt a gyorsfőzőbe, tüt a cernába, cukrot a kakaóhoz, si-vaxot a lécekhöz, pincsikutyát a szájkosárhoz, konzervnyitót a konzervhez, szemüveget a Tolnaihoz, pipát a dohányhoz, benzint az öngyújtóhoz, tüt a gramfonhoz, törülközőt a szappanhoz, hust flekkennek, vaját a zsemléhez és elemet a zseblámpához. Marad ezek után a fügöny, asztalterítő, kalapdoboz, portörő, padlóviasz, vekkeróra, hintaszék, puderesdoboz, papucs és a többiek, amelyekből leszámítódik a hajkefe. Hát van énnekem hajam?...

III. Felvonás

Színhely: Előtérben Pacal ur törli homlokát, mellette felesége ruzsozza ajkait. Háttérben fenyőillatu hegyek és az utmenten diszkrét Delavári illatu kiskorcsma.

Pacal ur: Hála az égnek, hogy végre ide eljutottunk!

Pacalné: Én nem értem, miért hálálkodsz te ezért? De talán ott az a vendéglő és betérhetnénk?

Korcsmáros: (Már messziről meglátja őket, elébük jön és alázatosan köszön): Alászolgája, van szerencsém Pacal ur.

Pacalné: Te Lajos, honnan ismer téged ez az ember?

Pacal (Kétségbeesetten int a korcsmárosnak, hogy hallgasson s dadogni kezd): Izé... kérék... valamikor együtt jártunk iskolába.

Korcsmáros (félreérti a helyzetet és segíteni akar): Ó kérem, ismeri a Pacal urat itt 500 kilométernyi körzetben minden korcsmáros...

IV. Felvonás

Színhely: Fenyőborította hegytető. Diszkrét hangulat-világítás. A nap megcsömörölve a látottaktól, ágyába visszavonulni készül és éppen most húzza maga után vérvörös paplanját.

Pacalné (Áll a hegytetőn és rekedten ordibál. Haja kuszáltan uszik a szélben, szeme villámokat szór, hadonászik, valami láthatatlan valakit fenyeget, ujjait begörbíti, mintha meg akarná fojtani). Pacal ur (A félhomályban meredten lapozza a Színházi Életet és most éppen ott tart, mikor a férj az ágy alatt felfedezi a csabítót).

Falusi ember (Ballag az uton, hosszú ideig hallgatja a nőt, aztán odafordul a fügönyön heverésző Pacal urhoz): Tes-sék mondani instálom, mi baja van a nagyságának?

Pacal (Készségesen felel): Felesel bácsi lelkem a visszhangnak...

Falusi: De miért felesel?

Pacal ur: Azért, mert nem tudja elviselni, hogy ne az övé legyen az utolsó szó...

V. Felvonás

Színhely: A havas. Másfélméteres hófúvások, alattomos sziklák a hó alatt, ugratók, gübbenők, huppanók és egyéb veszedelmek.

Pacalné (Miután meggyőződik arról, hogy a si nagyon jól talál arcszínéhez, hat szálát kitépi a jobb és öt szálát a bal szemöldökéből, beruzsozza eperajkait, nekilendül és rövid másodperc leforgása alatt édes, enniváló, kis sikollyal beleomlik az egyik hókupacba).

Pacal ur (Mégvetően húzza el szájaszélét, erőlesen ránt a nadrágszíján, nekilendül és az utolsó pillanatban talál valami igazitanivalót a cipőjén. Végül mégis csak neki fohászodik. Cikkázik lefelé mint a villám. De végzete utoléri. Csinál egy-egy harántugrást előre, hátra, oldalra és felfelé, szabályos angolspárgát kétoldalt, bájos piruettet felpofán,

telemarkot a belfülen, svédcsavart előre-hátra, végül egy remek ugrással kiköt felesége mellett).

Pacalné (Bámulattal néz férjére, aki porolja magáról a havat s igazítja helyére nyakát és bokáit): Mondd kérék, Lajos, mi volt az az utolsó ugrás, amit olyan szépen csináltál?...

Pacal ur (Sötétben bámul maga elé és keresi elhanyagolt körmeit): Az kérék szépen, volt egy csukafejessé...

VI. Felvonás

Színhely: A helyi sebészeti klinika 4. számú kórterme. Az egyik ágy mellett látogatók tömege áll, körül fehér vatta és géztömegbe bugyolált valakit, akinek csak a szemei látszanak ki a kötésből. Az éjjeli szekrényen virágok és részvét táviratok tömege hever.

Első látogató: De mondja kérem, Pacal ur, mi történt?

Pacal ur (mert hiszen ő az, aki az ágyban fekszik és hallgat).

Második látogató: De mondja kérem, Pacal ur, mégis mi történt?

Pacal ur (elszánja magát a beszédre): Hát a dolog úgy történt, hogy felkötöttem a léceket a lábamra és felmentem egy magas hegytetőre...

Első látogató: Na és?...

Pacal ur (fáradtan visszahanyatlik ágyába): Elütöttem a gyalui havasokat...

Epilógus

Ezért ha úgy ünnepnapként szöges bakkancsos, tiroli nadrágos, urakat és rövidre nyírt, rövidre vágott szoknyájú hölgyeket látsz baktatni a város vége felé, emeld meg mélyen előttük kalapodat, nyájas olvasó. Gondolj azokra a veszedelmekre, amelyek minden szikla mögött rájuk leskelődnek, a falura, amely hetekig röhög rajtuk, a sportáru-kereskedőkre, akik belőlük élnek, az orvosokra, akik rajtuk keresik a kenyerüket, nem is szólva a hazai bőrparáról. Mind hősök ők, mind férfiak. Elvégezzik azt, amit évezedek óta hó, szél, víz, vihar hiába ostromol: porrá gázolják a gyalui havasokat...

Mátrai Béla.

Jenei János, a Magyar színházi Társulat bonvivánja újabb szindarabot irt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi magyar színházi társulat igazgatósága a napokban fogadta el előadásra Jenei Jung János színdarabját, az együttes rokonszenves, fiatal bonvivánjának második szindarabját. Munkatársunk egyik délelőtti próba-szünetében találkozott össze a szerzővel a színház művész-társalgójában, akinél a darab felől érdeklődött.

— A darab címe? — kérdeztem.

— Kéknefeletts, operett három felvonásban, hat képből — válaszolt Jenei.

— A cselekmény természetesen Budapesten, vagy valamelyik nyugateurópai világvárosban játszódik le?

— Nem, dehogyan! — tiltakozott élénken a szerző. — Éppen az az. El akartam térni a sablontól. A cselekmény miért ne történhetné Erdélyben? Elsősorban arra ügyeltem, hogy erdélyi levegőt vigyek a darabba. A második felvonás különös meglepetés lesz a közönség számára. Ez a Cibles aljában történik. Amikor a fügöny felmegy, a színház teljesen sötét. Aztán a sűrű havasi ködben felkel a nap...

— Fejlődést jelent-e az új darabnak ér-

deme az előzőkéhez viszonyítva?

— Határozottan állítom, hogy igen. Beismerem, hogy a „Házasság mutyiban“ és az „Asszonyok“ című operettjeimben (az utóbbi Kassán került bemutatásra) hiányzott az egészséges romantika, amelyet a közönség jelentős százaléka megkíván. És ebben látom az okát annak is, hogy ma sok jó darab mégis olyan kevés házat vonz. Mert a közönség elsősorban is nevetni akar, de azért néhány pillanatra szívesen elszomorodik. Ezenkívül van az operettben egy kis reminiscencia az iglói diákokból. Ez pedig mindenkihez, de különösen a vendégek szívéhez nagyon közel áll és közelebb hozza a darabot a közönséghez is.

— Ki írja a zenét a librettóhoz?

— Az operett zenéjét dr. Szécs Ervin dicsőszentmártoni ügyvéd szerezte, aki Brassóban jelentkezett nálam. Gróf igazgató-főrendező ural hallgattuk meg a szerzeményeit és miután neki is ugyanaz volt a véleménye, mint nekem, lemondottam arról, hogy Mihály László budapesti zeneszerzővel dolgozzam.

— Mint szerző, hogyan gondolta el ope-

rettjének szereposztását?

— Ez már nem egészen tőlem függ. Az igazgatóság elgondolása szerint a primadonna szerepét, egy érettségi előtt álló diák lányt, Solymosán Magda játssza. Sándor Stefi nagyon józú parasztlánykát alakít. Wojtitzky Elvira és Báza Éva ikertestvérek és hatodik gimnázisták, Benes Ilona természetrajztanárnő, partnere Csóka József, aki kollégája lesz még a darabban is. Tompa Pufi paraszt szerepet játszik, akit „jóságkormányzónak“ neveznek ki. Fülöp Sándor mint egyetemi hallgató jelenik meg a színen.

— No és ki lesz a bonviván?

— A bonvivánt szerepét esetleg én játszom. De örvendek, hogy szerepet írhattam Végh Jósának, a színésznek, akit nagyon tehetségesnek tartok.

— És a dalszövegek?

— A dalszövegeket Nemes Ferenc újságíró írta, aki a „Rut kis kacsá“-ban már nagy sikerrel mutatkozott be fővárosi névője verseivel. És még valamit: a darabban lesz egy kolozsvári kép is. Valószínűleg a főtér egyik részlete kerül színpadra. Végül pedig — fejezte gyorsan Jenei, mert egyre türelmetlenebbül hivta az ügyelő — még meg kell mondanom, hogy nagyon hálás vagyok Kádár Imre igazgató urnak, aki az utolsó simításoknál nagy segítségemre volt és Gróf László igazgató-főrendező urnak, aki mindvégig nagy szeretettel foglalkozott a darabommal és több száz nos utbaigaztással szolgált...

Remélhetem, hogy Jenei Jung János operettjének nagy sikere lesz. Mert az olyan lelkes munka, amilyent ő végzett, nem maradhat eredmény nélkül. Eltekintve attól, hogy a szerző már nem is kezdő a színpadírás terén sem...

(b. v.)

Az élet meghosszabbítása

Dr. Bród Miksa, az ismert nevű budapesti orvos: Az Élet meghosszabbítása címen, tartalmas és értékes füzetet jelentetett meg, amelyet ezzel az alcímmel látott el: amit mindenkinek tudnia kell. Nos, igen, ez a kis könyv valóban olyan, amelyet mindenkinek ajánlatos megismernie, mert a hosszú élet titka, a táplálkozás, a husevés, a növényétrend, az étkezési időpontok, a tej, a gyümölcsök, a főzelék, méz, kávé, tea, kakaó, csokoládé stb. kérdését, a táplálkozási reformok, a szesz italok, a vitaminok, a dohány, a fürdőzés, a dahányzás, alvás, a vérnyomás, érlelmeszesedés, kövérség, soványság stb. problémái tárulnak fel az alaposan felkészült orvos legteljesebb szakértelmének megvilágításában. Minden népszerűsítő formában történik meg és mindig és mindenben szem előtt tartva a gyakorlati élet követelményeit. A tartalmas füzet, amely 22 fejezetre oszlik, a — házasság előnye — című fejezettel zárul és valóságos nélkülözhetetlen kalauznak tekinthető azok számára, akik az egyszerű és egészséges életmód rendszerét meg akarják ismerni, hogy aszerint élve is, biztosítsák maguknak a minél hosszabb életet.

(t.)

Hollywoodi harc egy (kisgyermekért)

(LONDON.) A megszokott hollywoodi botrányok közül is kiválik az a pereskedés, amelyet Barbara Stanwyk ellen indított a férje, Frank Fay. A házaspár néhány esztendővel ezelőtt örökbefogadott egy csecsemőt. Most valóper folyik közöttük és ennek kapcsán a filmsztár nem engedi meg, hogy a férje lássa a fogadott gyermeket. Ezért perelte be Fay a feleségét és a tárgyaláson azt a vádat hangoztatta ellene, hogy a gyermeket elidegeníti tőle. Ügyvédje a legnagyobb grombaságokkal traktálta az asszonyt, többek között meggyanusította azzal, hogy Robert Taylorral van intim barátságban.

— A gyereket el akarja szakítani Faytól — mondotta az ügyvéd — és mindent elkövet, hogy Robert Taylort kedvelje meg a kisfiu.

A híres filmszínészt is támadta az ügyvéd, mondván:

— Taylor fejedetelen csekket adott karácsonykor ajándékkul Barbara Stanwyknek.

A nő ügyvédje viszont azt hangoztatta, hogy Frank Fay iszákos természetű és már csak ezért sem engedik meg, hogy a gyermek vele érintkezzen.

ANTINEURALGIC
JAWOL
feltétlen meggyógyítja

**A NÁTHALÁZT
HÜLÉST ÉS
FEJFÁJÁST**

Székrekedésnél
AMIC
biztosan meghajtja

Nem minden felfedező Szent-Györgyi Albert, - de azért schse pihennek a feltalálók

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes, romantikus, megszállott lény a feltaláló, a jövő munkása. Nyugalanság és forradalom van benne, mert olyat alkot, ami a világ eddigi képében és berendezésében változást jelent. Ha nem is akkorát, amely ezt a képet és rendet döntő módon megmástaná, de a világegyetem rendjében mindenesetre valami mást akar, mint ami van és ami az eddigi felfogással elképzelhető. A feltaláló általában a praktikum irányában képzeleg, de nem a gyakorlatiasság az egyetlen ösztönzője. Mert ha a feltalálók ötven százalékát valami időszéri feladat megoldása foglalkoztatja is, van másik ötven százalék, amely a művész képességével irtózik a mindennapi témáktól és vagy csak az örökérvényűtől fogad el ihletet, vagy pedig olyan alkotásra áldozza találatkonyságát, amelyről csak egy ügyesebb feltaláló volna képes megmondani, hogy mi hasznos, vagy használható van benne — hiszen az avatatlanság semmi értelmét nem látja.

Mi alább csakis a Magyarországon most bejegyzetett komolyabb és legújabb ötletekről számolunk be, amelyek bizonyára sok álmatlan éjszaka és több évi fáradságos kísérlet eredményei.

A legújabb feltalálás jóvoltából, így képzelhető el például egy modern házpár éjszakája:

— Színház, opera, esetleg egy szolidabb kiruccanás után, (de még éjfél előtt!) ónagysága az ágyba épített vizsgálható karostámlában ül és csak tenyérnyi helyet megvilágító árnylámpa fénykévéjében olvassa kedves magazinját, miközben hosszú selyem, gumicsővön keresztül az íróasztal önműködő gyújtószerszeggel ellátott hamutálcájába beszerelt szipkákból cigarettázik. Fülében pehelysúlyú gyapotdugó, hogy az alvó férj esetleges horkolása meg ne zavarja. A férj viszont szemén selyemfénytörővel, csendesen szendereg és a párnába épített hangszóró csak általa hallható halk muzsikája ringatja mély álomba. Az önműködő szerkezet azután a rádiót előre meghatározott időben kikapcsolja. Az ablakba belekarcolt levegő melegítő és tisztító ventilátora, minden zaj- és zizegésmentesen árasztja be magától működő tartályból az oxigénnel telített levegőt, míg a szobában automatikus párologtatóból kiáramló fenyőillat közömbösíti az elszívott cigaretták füstjét. Az ágy mellett asztalkán nikkelt termoszk kintálják a gőzfűtéstől eltikkadtnak a jégbehűtött szörpöket. Reggel a szférák halk melódiájából pattogó indulóra erősödő vidám zene hívja vissza az alvókat a fokozatos ébredésbe és ezzel együtt az ablak ellenzők is maguktól kitarulnak. A terített ebédasztalon már termoszban áll az előmelegített kávé, vagy tea és megszólal az önműködően bekapcsolódott rádió...

Zseniális találmány. Taskovits István, mérnök lehet-felfogó készüléke, amelynek segítségével a feleségek ellenőriz-

hetik, hogy kimaradási engedélyt kapott férjük tényleg a bejelentett fontos gyűlésen volt-e?

Nem érdektelen találmány a butorvasaló és a kártyakeverő gép sem. Előbbi a butorok karbantartására készült utóbbi a kártyások kényelmére. Vajjon mit szólnak a keverés eme módjához a hamis-kártyások? — Dr. György Károly ügyvéd különleges találmánya a zsebkályha. E — tenyérben elférő Ter-mofor-alaku — készülék melegfejlesztése vegyi hatás folytán történik. Katonák, rendőrök, sofförök, uccai árusok, kalauzok, vadászok, cserkészek, turisták, pilóták és téli sportlók látják hasznát.

— A házi villanyfejlesztő gép feltalálásával Szilágyi József margittai elektrotechnikus megoldotta a falvak, tanyák és középületek olcsó villannyal való világítását. E készülék két lóerős, petróleum által hajtott kis motorból és dinamóból áll, amely harminc 25 wattos (150 volt) égőt tud üzemben tartani. Az így nyert elektromos villanyáram kilowatt órája két lejbe kerül, tehát a villamosművel összehasonlítot lejbeni áram különösezt lényegesen kevesebb. A gép könnyen kezelhetősége mellett, nem robban, nem fejleszt veszedelmes gázokat és sosem idéz elő — rövidzárlatot. Az így nyert áramvilágítás színe pedig sokkal jobban hasonlít a napfényhez, mint a villamosüzemké. — Egy legújabb találmány a száj- és fogápolást nem keféssel, hanem fecskendővel oldja meg. — Erdemes a megemlítésre Brunner László gép-kocsiszerező mozgatható szárny repülőgépe. De említésre méltó Hochstatter osztrák százados hang nélküli puskája és egy furcsanevű angol mérnök, kromozott kaucsukból álló rozsdavédező vegyületke, amely ellentáll a gázoknak, vízgőznek, esőnek, sőt az időjárás viszonyosságainak is. — Egy bécsi feltaláló olyan hordozható készüléket szerkesztett, amelynek segítségével minden magánlakásban hozzá lehet jutni a kívánt éghajlathoz. Ennek az időjárás-gépnek főképp betegek örülhetnek. — Dr. Marinescu Gheorghe, román orvos kísérlete azt igazolja, hogy az ember különböző életkörülményeiben előállott lelkiállapotát pontosan le lehet mérni. E lelkiállapot mérővel azt a szerelmi fokot is meg lehet állapítani, amellyel valaki ideáljával szemben viselkedik. — A távfényképezés is dicső dolog. Ötszáz méter távolságból már lefényképeztek egy szigetországot. A dolog látszólag egyszerű: a fényszűrő elnyeli, amit lát és lefényképezi, amit nem lát.

A többi érdektelen találmányokat nem soroljuk fel, mert azok nem jelentenek új fejezetet az emberiség életében. Mint ahogy nem csupa Mécs László, aki verset ír és nem valamennyi Svéd Sándor, aki énekel. Épp így a feltaláló sem mind Szent-Györgyi...

(r. t.)

Sakkjátszma, amely 22 év után fejeződött be

A napokban Londonban befejeződött egy sakkjátszma, amely — 22 esztendővel ezelőtt kezdődött. Az esetnek érdekes előzményei vannak.

George MacRamee és James Rogers angol tengerésztisztek, akik egyébként is jóbarátok voltak s a tengerészeti iskolát is együtt végezték, hadba vultak. Előzőleg azonban elkezdtek egy sakkjátszmát. Mindketten ugyanis rajongásig szerették ezt a nemes szellemi tornát. Váratlan behívási parancs újra a tengerre szólította őket, csak hogy nem egyazon hajóra, hanem más és más cirkálóra rendelték őket. Bevonulásuk előtt közvetlenül úgy határoztak, hogy a játszmát nem hagyják abba, hanem a körülményekhez képest levélben fogják lejátszani. 1015. végén Ramee levélben közölte bajtársával a 26-ik húzást. A levél feladása után néhány órával azután a páncélos cirkáló, amelyen szolgálatot

teljesített, a nyílt tengeren összecsapott egy német flottával és ennek során Ramee hősi halált halt. Így a játszma befejezetlen maradt. Évek multak el és Ramee leánya, aki közben felserdült, édesapja leveleinek rendezése során megtalálta azt a feljegyzést, amely az 1015-ben kezdődött sakkjátszmára vonatkozólag adott felvilágosítást. Nyomban levelet írt Rogersnek — aki jelenleg is magasrangú tengerésztiszt — közölve vele, hogy hajlandó az édesapja által megkezdett játszmát tovább folytatni. Rogers elfogadta az ajánlatot, ugyancsak levélben tovább játszották a játszmát, amely a napokban eldőlt. Rogers ugyanis közölte a leánnyal, hogy feladja a játékot, mert úgy érzi, hogy nem tud tovább lépni. Így végződött 22 év után a két egykori barát által megkezdett sakkjátszma.

Ma megkezdődött

a feltár után v szamaradt ci ök olcsó kiárusítása

20% 30% 40% engedmény
a régi árakból

EI-Ka cipőüzlet

Cluj, Calea Regele Ferdinand 16.

„A boldogság álompalotája”

A moszkvai Pravda néhány nap előtt „Pesztnyja Pobedi” (Győzelmi ének) címmel nagy cikket közölt, amely az új állami alkotmánynak zeng olyan dicsőhimnusz, amelyre a régi bizánci udvarban sem volt példa. „Sztalinnak valamennyi műve között e leghatalmasabbat” — úgy mutatja be, mint amelyhez más nem is lehet hasonlítani.

„A különböző természetű könyvek egész sora van — írja a lap — amelyek mint például Pláton művei, az Evangeliumok, a Korán, Homeros eposzai, Rousseau „Contract Sociale”-ja vagy például Saint Simon, Morus Tamás, vagy Campanella Utópiái, magukra vonják a különös figyelmet. Mindezek a könyvek azonban nem is említhetők egy napon azzal a könyvecskével, amely a sztalini alkotmány szövegét tartalmazza. Világot átfogó és valóban dinamikus erejével, mély és kitartó hatásával Sztalin alkotmánya, amely magát a szocializmust is felülmutta, a történelem annalesében mint az emberiség új kommunista korszakának legjelentékenyebb műve fog szerepelni.”

A továbbiakban a könyvecskét Jézus Krisztus, Mohamed vagy Buddha tanításával egybevetve a következőképpen jellemzi:

**2x2=4, ez biztos,
de még biztosabb,
hogy ruháját
legjobban
Czink-gyár
festi és tisztítja**

„Ez a könyvecske ég az olvasó kezében. Felkelti a lelkesedését a kapitalizmus elleni harcra és megmutatja neki a célt, a beteljesedést: a hazátlannok hazáját, a védtelenek védőbástyáját, a boldogság álompalotáját, minden megbántott, sorsában megcsalt szerencsétlen embernek.”

A világsajtó persze erősen gunyos modorban aposztrófálja a Pravda szokatlan önteltségű dicsériádját.

Kicsi kapu előtt

Gyűlöltem a falum,
Lázadója voltam.
Kicsi kapuk előtt
Fájt, ha meghajoltam...
Zsúptető fiává
Nem akartam lenni.
Durva mezitlábbal,
Szennyes tarisznyával,
Ökrök után menni...

Valami csodásra
Szomjazott a lelkem.
Lázasan lobogva,
Utakat kerestem.
Csábított a város,
Üzentek a könyvek.
Látástól vakultam,
Mosolyogva bíztam.
Új hajnalok jönnek.

S jöttek... mik is jöttek?!
Hova lett az álom...
Mámor helyett robot,
Szárnyak helyett járom.
Bolond, bus szerelmek,
Meddő akarások...
Füstökádó gyárak,
Lesilányult vágyak,
Rongy megalkuvások...

Istenem, Istenem,
Mégis szebb lett volna,
Vig aratók közé
Beállni a sorba...
Sorssal nem dacolni,
Kacagni, dalolni.
S kicsi kapuk előtt,
Szelid ábitattal,
Földig meghajolni...

Kerekes József.